

Nummer Toegang: ELFF

Elffers, C. (Cornelis) / Archief

Elffers, Cornelis

Het Nieuwe Instituut 1923-1977, (1898-1987)

I N H O U D S O P G A V E

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF.....	5
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	6
Geschiedenis van de archiefvormer.....	6
Bereik en inhoud.....	16
Verwant materiaal.....	16
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	17
ELFF.110566443 Ontwerpen.....	17
ELFF.110566444 Bijlagen.....	71
BIJLAGEN.....	89

Beschrijving van het archief

Naam archiefblok:
Elffers, C. (Cornelis) / Archief

Periode:
1923-1977, (1898-1987)

Omvang:
29,39 meter

Archiefbewaarplaats:
Het Nieuwe Instituut

Archiefvormers:
Elffers, Cornelis

Geschiedenis van het archiefbeheer

In de loop der jaren zijn een aantal belangrijke bureaus gefuseerd. In 1991 gingen Elffers Partners en Kruisheer Hallink Arends samen tot Kruisheer Elffers en in 2001 werd DSBV hierin opgenomen. Hierdoor is er een lange historische lijn van namen van belangrijke architecten samengekomen in één bureau (onder meer A. van der Steur, G. Drexhage, A. Bodon, B.J.K. Cramer, J.E. Kruisheer). Het proces is na te lezen in de brochure *Geschiedenis van drie Rotterdamse architectenpraktijken: een beeldverslag* (Gerard Frishert, 2002). Bij het NAI bevinden zich onder meer de archieven van A. Bodon en van DSBV. De huidige rechtsopvolger, Van den Berg Groep, heeft een centraal archief in IJsselmuiden. Hier bevindt zich naar alle waarschijnlijkheid weinig historisch materiaal m.b.t. leven en werk van Kruisheer en Elffers.

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Cornelis Elffers werd geboren op 18 september 1898 in Rotterdam. Zijn vader Gerard Elffers (1868-1941) was taxateur van huizen en had een administratiekantoor in Rotterdam. Zijn moeder Petronella Smits (1870-1912) is geboren in Gorinchem. Cornelis Elffers kwam uit een gezin met 11 kinderen. Verschillende van hen werden werkzaam op het gebied van de beeldende kunsten. Cornelis Elffers' jongere broer Dick (1910 - 1990) was erg succesvol als beeldend kunstenaar. Zijn monumentale werken zijn in veel van de door zijn broer ontworpen gebouwen terug te vinden. Dick was tevens werkzaam als inrichtingsadviseur voor diverse musea waaronder het Rijksmuseum. Zus Jo Elffers (1908-1993) was werkzaam als interieurarchitecte. (1)

In 1924 trouwde Cornelis Elffers met Susanna Elizabeth Hartman (1895-1962). Ze kregen twee kinderen Petronella (1925) en Willem (1928) Elffers. Zoon Wim heeft een tijdje op het bureau van zijn vader gewerkt maar heeft uiteindelijk toch een andere richting gekozen. Na de dood van zijn vrouw hertrouwde Elffers met Lena Cornelia de Heer. Elffers heeft, sinds hij zich in 1923 als zelfstandig architect vestigde, altijd in Rotterdam gewerkt. Zijn eerste bureau lag aan de Schieweg in Rotterdam. Toen hij later met zijn gezin in een oud herenhuis van architect Kromhout ging wonen aan de Vijverlaan in Rotterdam Kralingen, was het bureau aanvankelijk in dit huis gevestigd. Wegens ruimtegebrek ging het bureau vrij snel over naar een industriepand aan de Oostzeedijk. Omdat deze ruimte ook niet ideaal was vestigde hij het bureau aan de Meent waar het tot begin 1996 zou blijven. In 1959 ging Elffers met zijn vrouw in een zelfontworpen woonhuis in Capelle aan den IJssel wonen. In 1973, een jaar nadat hij zich uit de architectuur terugtrok, verhuisde hij naar Epe. Zijn tweede echtgenote woonde graag buiten en ze gingen in een zelf ontworpen woning wonen in een villawijk in het bos. Na haar overlijden vereenzaamde hij daar en vond hij het jammer dat hij niet meer in Rotterdam woonde alwaar hij zoveel mensen kende.

Cornelis Elffers overleed op 89 jarige leeftijd op 21 december 1987 en werd begraven op het kerkhof van Epe. (2)

Opleiding en leertijd

Na de basisschool ging Elffers naar de lagere technische school (ambachtsschool). Deze heeft hij niet afgemaakt heeft omdat hij van school gestuurd werd wegens het uithalen van kattenkwaad. Hij besloot timmermansleerling te worden.

Op zijn zestiende, in 1914, ging hij werken terwijl hij een avondopleiding van 6 jaar MTS (nu HTS) volgde aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Rotterdam. Hij kreeg ondermeer les van ir. M.A.C. Meischke en J.C. Meischke. Ir. B.J. Cramer, waarmee Elffers later nog zou samenwerken, volgde gelijktijdig deze opleiding.

Tijdens zijn studie werkte hij één jaar bij de Condensed Milk Company aan een bedrijfsgebouw aan de Bruynstraat te Rotterdam als bouwkundig tekenaar en opzichter. Vervolgens was hij drie jaar in dienst bij architect Michiel Brinkman waar hij meewerkte aan een woningcomplex in Spangen te Rotterdam (een werk dat Brinkman internationale belangstelling opleverde), aan de uitbreiding van een kaarsenfabriek in Gouda en een woonhuis aan de Kralingse Plaslaan in Rotterdam. Daarna werkte hij één jaar onder eigen naam aan een woonhuis aan de Dorpsweg te Charlois en één jaar als hulp gemeente-architect schoolbouw. (3) Na het beëindigen van 22 maanden dienstplicht zat hij in 1922 één jaar op een dagcursus architectuurstudie. (4)

Door de enorm gevarieerde opleidingen en opgedane werkervaringen, van ambachtsschool tot tekenaar en opzichter naar architect, beheerste hij op 25-jarige leeftijd diverse aspecten van het bouwen.

Met deze solide basis vestigde hij zich in 1923 als zelfstandig architect.

Carrière

Zijn eerste opdracht als zelfstandig architect was een fabrieksgebouwtje voor de firma Gebr. Smilde aan de Pootstraat in Rotterdam. Verder ontwierp hij in de beginperiode voornamelijk landhuizen waaraan in 1928, vijf jaar na het starten van zijn praktijk, een eerste artikel gewijd werd in Het Bouwbedrijf (5). De eerste grote opdracht kreeg hij in 1927-28 van de Schop's Vleeschwarenfabriek met de bouw van een nieuwe fabriek in Rotterdam. Naast een studie van het bedrijf verdiepte Elffers zich bij deze opdracht ook in de productie van worsten, hij ondernam zelfs een studiereis naar Zweden om de opdracht perfect te kunnen uitvoeren.

Via een open prijsvraag verwierf hij de opdracht voor de bouw van een tehuis voor bejaarde zeelieden (circa 200 bewoners) in Egmond aan Zee (6), waarbij hij in contact kwam met de heer de Bruyn, adviseur van de Nederlandsche Handel Maatschappij en Sikkens' Lakfabrieken. Een contact dat later tot diverse contacten leidde.

In 1938 kreeg hij via een besloten prijsvraag opdracht tot de bouw van de Sikkens' Lakfabrieken in Sassenheim (7). Ook bij deze opdracht verdiepte Elffers zich uitvoerig in het productieproces. Met de door hem ontworpen lakvoorraadtoren werd het procédé om verf te mengen zelfs aanzienlijk verbeterd; dit aspect was dan ook doorslaggevend bij het winnen van de prijsvraag. In de Architectural Review uit 1948 in een artikel over recente architectuur in Holland werd Elffers met zijn Sikkens' Lakfabrieken vernoemd samen met o.a. Brinkman en Van de Broek, Van Tijen en Maaskant, J. P. Staal, W. M. Dudok, J. P. Oud en J. P. Kloos.

In de oorlogsjaren werkte Elffers samen met architect A. A. van Nieuwenhuysen (van het architectenbureau van Nieuwenhuysen, van der Heyden en Moerman) aan de Nationale Levensverzekeringbank (8), de Nederlandse Handelmaatschappij (9) en Emporium (10), allen te Rotterdam. Deze opdrachten waren in eerste instantie gegund aan van Nieuwenhuysen maar omdat deze het erg druk had, trok hij Elffers aan voor deze opdrachten. Uiteindelijk waren deze gebouwen bijna volledig aan Elffers toe te schrijven. Tijdens en na de oorlog was Elffers ook zeer nauw betrokken bij de wederopbouw van Rotterdam. Hij zat in de architectencommissie en ontwierp veel gebouwen, zowel tijdelijke als definitieve. (zie hoofdstuk "De rol van Elffers in de wederopbouw van Rotterdam").

In diezelfde periode ontfermde Elffers zich over de jonge P. van der Kraan, die plotseling verantwoording gekregen had over het bureau van zijn overleden vader. Elffers handelde de lopende opdrachten verder af, zoals het Kerkgebouw voor de Vrije Evangelische Gemeente te Rotterdam. Ondertussen studeerde P. van der Kraan verder aan de T.U. Delft terwijl hij op het bureau van Elffers werkte. (Vanaf 1960 was hij medewerkend architect.) (11)

Na de oorlog werkte Elffers een enorme variëteit aan grote en kleine opdrachten af, waaronder een hele reeks scholen (één van zijn favoriete opdrachten), kerken, fabrieken, kantoorgebouwen, landhuizen maar ook interieurs voor winkels en horeca. Opvallend is de enorme verscheidenheid. Al deze projecten volgde hij steeds van begin tot einde, hoewel hij zich liet bijstaan door zijn bureau, had hij toch alles zelf onder controle. Hij was dag en nacht met onverminderd enthousiasme en toewijding bezig met zijn vak. Wanneer Elffers incidenteel met collega architecten samenwerkte, komt het er meestal op neer dat Elffers door natuurlijke autoriteit en enthousiasme de opdracht grotendeels alleen afwerkte.

Na de samenwerking met Van Nieuwenhuysen werkte hij ook samen met Kho Liang Ie aan een verbouwing van Sikkens' Lakfabrieken (12) (Kho Liang Ie was een relatie van Sikkens') en met Ir. A van der Heijden aan de Nederlandse Economische Hogeschool (13). Dit gebouw vormde de kroon op het werk van Elffers. Hij zou er dan ook meer dan tien jaar aan werken.

Uiteraard passeerde ook een hele rij stagairs de revue op het bureau, onder meer W. van der Sluys, Ir. van Zetten, Ir. E. van der Ree en H. Campman. Op 1 september 1962 werd een maatschap opgericht onder de naam Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. Ir. Hoogeveen was medewerkend architect op het bureau sinds 1952. Elffers was inmiddels 64 jaar en besefte dat hij niet eeuwig kon blijven werken.

Toen Elffers zich in 1972 tenslotte terugtrok uit de architectuur wordt het B.V. Elffers Partners. Hij bleef verbonden aan het bureau als adviserend architect en voerde zelf nog twee opdrachten uit: een landhuis voor zichzelf in Epe in 1973 en later nog een landhuis voor vrienden, eveneens in Epe.

Bouwstijlen en aanpak

In het begin van zijn carrière werkte Elffers vooral in de heersende trend van Art Deco en de stijl van de Amsterdamse School. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn het landhuis in Overschie uit 1926 (14) en het kantoorgebouw voor

de Koninklijke Lloyds in Den Haag (15) uit 1928. Hij evolueerde echter vrij snel naar een wat soberder, meer functionele vormgeving waarin beton een steeds grotere rol speelde. Dit kwam aanvankelijk tot uiting in de ontwerpen van industriële gebouwen zoals de Sikkens' lakfabrieken te Sassenheim uit 1938.

(16)

De Tweede Wereldoorlog zorgde, zoals bij vele andere architecten, voor een definitieve ommezwaai in zijn oeuvre. Tijdens de Duitse bezetting heerste er een bouwverbod wat voor de architecten voor een verplichte onderbreking van vier jaar zorgde.

Enkele projecten zoals de Nationale Levensverzekeringbank (17) en de Nederlandse Handelmaatschappij (18) te Rotterdam waartoe hij in het begin van de oorlog al opdracht had gekregen waren nog in baksteen gebouwd en bevatten nog een duidelijk interbellumkarakter. Afgezien van deze twee projecten koos Elffers na de oorlog resoluut voor een strenge functionele stijl, met een veelal zichtbaar betonskelet waarin uitgekende maatverhoudingen en rechte vlakken de hoofdrol vertolkten.

De strakheid van de gevels, werd voortgezet in de rationele, praktische plattegronden. Het interieur was in de architectuur van Elffers altijd het uitgangspunt, hij besteedde erg veel aandacht aan de inrichting. Er werkte dan ook lange tijd een interieurarchitecte op het bureau.

Het kleurgebruik en de psychologische invloed hiervan op de bewoners was een van Elffers stokpaardjes. Kleuren werden dan ook heel nauwkeurig geselecteerd, dikwijls in gewaagde combinaties. Hij schrok er niet voor terug om een hele ruimte te laten overschilderen als de kleur anders uitpakte dan hij voor ogen had. In de linoleumfabriek van Krommenie werden soms speciaal voor Elffers gekleurde rollen geproduceerd, wanneer hij niet de juiste kleur kon vinden in de standaardcollectie. Ook in de stoffenfabriek ging hij persoonlijk kijken naar de proefdrukken die naar zijn ontwerp geproduceerd waren.

Elffers had steeds de totale leiding over het werk. Hoewel hij zich liet bijstaan door zijn medewerkers, had hij toch de uiteindelijke leiding tijdens alle fasen van een bouwwerk. Door zijn gevarieerde opleiding had hij dan ook alle aspecten van het vak onder controle. Hij verscheen dikwijls op de bouwplaats waar hij vaklui verbaasde met zijn kennis, Elffers was immers zelf ooit op de ambachtsschool begonnen. (19)

Diverse kunstenaars zorgden voor decoratie in vele van zijn sobere gebouwen. Onder andere zijn broer Dick Elffers leverde geregeld zijn artistieke bijdrage, evenals Hans Petri, Nel Klaassen, Hank Hans e.a.

Elffers leefde zich altijd heel sterk in in zijn opdrachten, hij ging geregeld op studiereis of verdiepte zich in de bibliotheek in onderwerpen betreffende zijn opdrachten. Wanneer hij een fabriek ontwierp wist hij tot grote verbazing van zijn opdrachtgever altijd alles over het productieproces en het bedrijf. Bij grote opdrachten trok Elffers zich een of twee weken terug met het programma bij vrienden in Putten of in hotel Karelshaven in Delden. Hij kwam dan terug met een vrij nauwkeurig schetsontwerp dat vervolgens door de tekenaars op het bureau werd uitgewerkt.

Lidmaatschap van verenigingen

Elffers was naast zijn praktijk actief in diverse beroepsorganisaties en

architectenverenigingen. Hij was reeds op jonge leeftijd (in 1929) secretaris van de vereniging Bouwkunst en Vriendschap; een vereniging die het nuttige aan het aangename koppelde door het organiseren van lezingen, prijsvragen, kunstbeschouwingen en excursies. De leden werden op de hoogte van gehouden van alle nieuwe ontwikkelingen. Elffers zetelde geregeld in de jury van prijsvragen uitgeschreven door deze vereniging. Ook in de Bond van Nederlandse Architecten was hij erg actief. Van 1939 tot 1951 (behalve tijdens de oorlog) was hij secretaris van het Kringbestuur van de BNA te Rotterdam en van 1952 tot eind 1954 was hij districtscommissaris (hoofdbestuurslid). Hij was onder meer lid van de Commissie van geschillen en het College voor Sociale Verzorging, hij zetelde in het College van Advies inzake de keuze van een architect en in de commissies voor het nieuwe BNA-gebouw van 1953 tot 1964. Hij was tevens examinerator voor de opleiding tot bouwkundig opzichter. Sinds 1945 was hij lid van de Architectencommissie te Rotterdam, die was opgericht om de Algemeen Gemachtigde voor den Wederopbouw te adviseren. De Algemeen Gemachtigde voor den Wederopbouw legde de verantwoording voor de architectonische aspecten van de wederopbouw bij het hoofd van het Adviesbureau Stadsplan Rotterdam (ASRO), Ir. W. G. Witteveen. Daarnaast liet de Algemeen Gemachtigde zich adviseren door De Architectencommissie, waarvan W. H. de Monchy het voorzitterschap bekleedt en waarvan voorts de heren B. van Bilderbeek, Ir. H. J. Brosse, C. Elffers en Ir. E. J. de Maar deel uitmaken.

Elffers is ook jarenlang secretaris geweest van de Stichting tot steun van de Protestantse Geestelijke Verzorging bij de Krijgsmacht, hij heeft ook verscheidene opdrachten uitgevoerd voor deze vereniging, ondermeer de kapel op het landgoed Beukbergen. (20)

Van 1946 tot 1970 was hij lid van het genootschap Architectura et Amicitia. In 1960 werd Cornelis Elffers bekroond met de Koninklijke onderscheiding Ridder in de orde van Oranje Nassau, voor zijn hele oeuvre en zijn aandeel in de Wederopbouw van Rotterdam. Zijn voormalige leraar J. C. Meischke, Ir. B. J. K. Cramer en H. A. Maaskant, werden gelijktijdig met Elffers vereerd met deze onderscheiding. (21)

Deelname aan prijsvragen, reizen

Zoals zo velen heeft Elffers ook een ontwerp ingediend voor een prijsvraag voor het Amsterdamse stadhuis, waarmee hij overigens geen prijs wist te bemachtigen.

Via besloten prijsvragen verwierf hij achtereenvolgens de opdracht voor een tehuis voor bejaarde zeelieden, de Prins Hendrik Stichting (circa 200 bewoners) in Egmond aan Zee in 1935 en in 1937 voor de bouw van de Sikkens' Lakfabrieken in Sassenheim.

De studiereizen die Elffers ondernam, waren meestal ter voorbereiding van een opdracht. Zo ging hij ondermeer naar Scandinavië, Italië en Zwitserland.

De rol van Cornelis Elffers bij de wederopbouw van Rotterdam

Zeer snel nadat Rotterdam de eerste schrik van de verwoestende ramp op 14 mei 1940 te boven is gekomen, werd er begonnen met het ruimen van het puin

en het neerhalen van de ruïnes. Elffers was vanaf het begin zeer nauw betrokken bij de wederopbouw.

De aanblik van deze dode stad met zijn eens zo vertrouwde straten, die je opeens nauwelijks meer straten noemen kon omdat al het herkenbare verdwenen was, gaf hem de kracht en energie om aan de slag te gaan, te werken aan een nieuw Rotterdam. Er was immers een dringende behoefte aan woningen, winkels en werkruimte.

Elffers zetelde, samen met B. van Bilderbeek, Ir. H. J. Brusse, en Ir. E. J. de Maar onder voorzitterschap van W. H. de Monchy, in de Architectencommissie die de Algemeen Gemachtigde adviseerde omtrent de architecturale aspecten van de wederopbouw. Zo werd het te herbouwen deel van de stad opgedeeld in 13 wijken, elk met een eigen supervisor die de esthetische vormgeving binnen zijn rayon moest bevorderen. J. J. P. Oud werd supervisor van de Coolsingel, de spil van het nieuwe stadsplan. Over het patroon van de stadswijken werd een raster gelegd dat de stad opdeelde in vijf categorieën met verschillende kwaliteitseisen die aan de architectuur gesteld werden. De architectenlijsten werden eveneens in vijf kwaliteitscategorieën onderverdeeld. Zij die in de laagste categorie zijn ingedeeld, mogen enkel voor de stadsdelen met de laagste kwaliteitseisen ontwerpen. In de hoogste klasse ontwerpers worden opgenomen : Elffers, Granpré Molière, Kraayvanger, Oud, Van Ravensteyn, Van der Steur, Verhagen en De Vries.

In principe kon de bouwheer deze regels van de Architectencommissie naast zich neerleggen. Het ingediende ontwerp, dat door de supervisor werd beoordeeld en desnoods bijgesteld, gaf in alle gevallen de uiteindelijke doorslag. (23)

Alvorens de definitieve wederopbouwplannen op tafel lagen was er natuurlijk de onmiddellijke behoefte aan (tijdelijk) onderdak.

Hiertoe liet de Gemeentelijke Technische Dienst op diverse plaatsen in de stad noodwoningen en winkels bouwen. De 223 noodwinkels waren allen ontworpen door Elffers voor het Centraal-Bureau der Rotterdamsche Architecten. Van het type A winkel, met een oppervlakte van 25 m², zijn er IRO gebouwd, hoofdzakelijk op de trottoirs van Coolsingel, Calandplein, Westplein, Goudschesingel, Voorschoterlaan, Vlietlaan, Jericholaan, Lusthofstraat en Libellenplein.

Het type B winkels, met een oppervlakte van 50 m², staan voornamelijk langs de Stationssingel en de Statenweg. De zes cafés, met telkens een oppervlakte van 75m², van het type C staan aan de Goudschesingel. Het grootste café, van 100 m², staat aan de Statenweg ter afsluiting van een blokje B-winkels.

De voorziene levensduur van deze tijdelijke onderkomens was ca. zes jaar, dit had ondermeer consequenties op het gebied van constructie en materiaalkeuze. Voor de fundering werd gekozen voor een voet in gewapend beton en dito borstwering. De halfsteense buitenmuren waren opgetrokken uit gebikte steen van de sloop met een klamp van geel-grijze Waalsteen in blokverband. De binnenmuren waren eveneens van gebikte steen. De balklagen, vloeren en daken, evenals de kozijnen, ramen en deuren, zijn van hout. Op de bebording werd voordat de dakbedekking is aangebracht, een plaat van houtvezels en mortelspecie gelegd, i.v.m. de brandveiligheid. Als gevolg van de glasschaarste waren de etalagepuien verdeeld in ruiten van 90x90 cm.

De winkels, met hun rechte, functionele wanden onder een licht hellend lessenaarsdak, boden een zeer eenvoudige aanblik, maar waren ondanks hun tijdelijk karakter toch voorzien van versieringen. Op de kop van iedere reeks winkels was telkens een wandschildering of beeldengroep aangebracht door o.a. Han Richters en Van Benschoten. (24)

Beschrijving van enkele objecten uit het oeuvre

'Insulinde', kantoorgebouw voor de Koninklijke Rotterdamsche Lloyds in Den Haag

Het kantoorgebouw Insulinde aan de Korte Vijverberg te Den Haag was een van de eerste belangrijke opdrachten voor Elffers die op dat moment vijf jaar als zelfstandig architect gevestigd was. Hij bemachtigde de opdracht via zijn oudste broer Jan Hubertus, die destijds bij de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd in Den Haag werkte.

Het was een hele eer voor een jonge architect om op deze zowel historisch als strategisch belangrijke locatie aan het Binnenhof te mogen bouwen. Elffers slaagde er, mijns inziens in het gebouw subtiel te integreren in zijn klassieke omgeving zonder het een eigentijds karakter te ontzeggen.

Het hele gebouw ademt een typische Art Deco sfeer uit. Het interieur beantwoordt nog meer aan deze stijkenmerken dan het exterieur, omdat Elffers hier geen rekening hoefde te houden met de delicate omgeving.

De statige uit Havannakleurige baksteen opgetrokken gevel, is geplaatst op een sokkel van Beugagraniet. De sokkel omvat het souterrain. Het drie bouwlagen hoge gevelvlak wordt gelijkmatig opgedeeld door grote, rechthoekige ramen die het gebouw dezelfde statige, klassieke aanblik verlenen als de omringende bebouwing.

Onder de kroonlijst, over de hele lengte van het gebouw, worden de kleine ramen van elkaar gescheiden door beelden in bouwaardewerk. Er worden exotische figuren op afgebeeld in Art Decostijl uit de landen die Lloyds aandoet. Op de luifel boven het diepliggend portaal, staat een beeldhouwwerk van zandsteen dat "the call of the East" symboliseert, vervaardigd door H. A. van den Eynde. Boven het portaal strekt zich een lang smal glas-in-loodraam uit, dat het trappenhuis van licht voorziet, en doorloopt tot aan de kroonlijst. Het raam wordt omgeven door een bakstenen lijst die ter hoogte van de kroonlijst overloopt in een achthoekig torentje, twee meter boven de dakrand uitstekend.

Binnen zijn alle vertrekken voorzien van daglicht, mede dankzij het lichthof. Elffers heeft de semi-openbare ruimtes op de parterre minutieus uitgewerkt. De vloer en de lambrisering zijn uitgevoerd in beige marmer en travertijn. Boven de lambrisering staan bemetselde kolommen tussen de loketten; hierboven bevindt zich een rondgaande glazen wand van geëtst glas-in-lood, met in de hoeken gebeeldhouwde zeenimfen en zeepaardjes in bouwaardewerk. In een wand van de hal is een mozaïek van Anton Molkenboer aangebracht. (25)

Groen van Prinsterer Lyceum te Vlaardingen

Het Groen van Prinsterer Lyceum in de Babberspolder in Vlaardingen is de derde uit de lange rij scholen die Elffers gerealiseerd heeft.

Het bouwen van scholen was, zoals blijkt uit volgend citaat, een van zijn

geliefkoosde opdrachten: "Het bouwen voor de jeugd kan ik niet beschouwen als één van de eenvoudigste opgaven, die de architect worden voorgelegd. Wie nog in herinnering heeft de lokalen, waarin hijzelf getracht heeft zich kennis te verzamelen, ziet het als een schone opdracht een plan te ontwerpen en te realiseren van een gebouw, waarin niet alleen op juiste wijze onderwijs wordt gegeven en dat daarvoor beschikt over de juiste outillage, doch dat bovendien door een sfeer van blijheid wordt gekenmerkt, een sfeer, waarin de persoonlijkheid zich harmonisch kan ontwikkelen en die voor de leerlingen de schooltijd maakt tot een genoegen.

Een tweede uitdaging bij deze opdrachten was het erg lage bouwbudget waar binnen dit alles gerealiseerd moest worden.

Aanvankelijk had Elffers samen met zijn vroegere medestudent ir. B. J. K. Cramer, van het bureau Kruisheer en Cramer (in de jaren tachtig fuseert Elffers Partners met het bureau van diezelfde heer Cramer nl. Kruisheer en Cramer onder de naam Kruisheer Elffers), de opdracht voor de bouw van het Lyceum gekregen. Cramer moest zich echter al snel terugtrekken omwille van gezondheidsredenen. De bouwlocatie werd bepaald in overleg met ir. W. van Tijen, de ontwerper van het uitbreidingsplan Babberspolder. (26)

Zoals bij vele grote opdrachten, trok hij zich ook voor het ontwerp van deze school terug bij vrienden in Putten. Hij kwam terug met een nauwkeurig schetsontwerp dat vervolgens in de tekenkamer werd uitgewerkt.

De plattegrond van deze school is zeer logisch en leesbaar. Vier verschillende functies zijn ondergebracht in vier vleugels. De leslokalen en de hoofdingang zitten in de hoofdvleugel. Dwars hierop, naast de hoofdingang, staat de directievleugel. Aan de achterzijde staat een andere dwarsvleugel met daarin de praktijklokalen. De gymzaal sluit hierop aan en ligt dan weer parallel aan de hoofdvleugel.

Zoals de meeste van zijn gebouwen is ook deze school opgetrokken uit een gewapend betonskelet. Elffers besteedt altijd veel aandacht aan het kleurgebruik in zijn interieurs, zo ook in het Groen van Prinsterer Lyceum. Groepsgewijs werden verschillende kleuren toegepast, de theorie- en praktijklokalen, de gangen en de hallen, de gymnastiekzalen en de kantine kregen kleuren, die naar hun aard concentratie dan wel activiteit bedoelen te stimuleren.

Doordat het meubilair van de bestaande school aan vervanging toe was, vormt het nieuwe meubilair één geheel met het gebouw.

Twee kunstwerken van beeldhouwster Hank Hans dragen eveneens bij tot een meer persoonlijk karakter. In de hal van de school hangen de door haar gemodelleerde koppen van enkele klassieke en meer moderne geleerden, zoals Plato, Sophocles, Homerus, Christiaan Huygens en Groen van Prinsterer. In de gevel van de voorvleugel, aan de straatkant, zit een reliëf verwerkt met als titel: 'De Zaaier, ook al gaat hij wenend, zaait, maar hij keert juichend weder, dragende zijn schoven.'(26)

Slot

Het oeuvre van Elffers heeft geen grote verschuivingen teweeg gebracht in de Nederlandse bouwkunst, hij was geen trendsetter, maar zijn evenwichtig ontwikkelde stijl is een zeer mooie, duidelijke afspiegeling van een halve eeuw

architectuur. Hij verwerkte de heersende tijdsgeest op persoonlijke wijze in zeer degelijke, solide bouwwerken. Zijn opdrachtgevers waren altijd zeer tevreden, wat hem dikwijls nieuwe opdrachten bezorgde; met sommigen raakte hij zelfs persoonlijk bevriend. Elffers was van mening dat de architect de dienaar van zijn opdrachtgever is; maar niet zijn bediende.

Tekst: Sandra Eelen

noten:

- 1) Nationaal Kompas 16
- 2) Correspondentie van Sandra Eelen met de kinderen van C. Elffers, Nel en Wim Elffers.
- 3) In een artikel in de Nieuwe Haagsche Courant wordt beweerd dat Elffers als gemeentearchitect in Loosduinen werkzaam zou zijn geweest. In het gemeentearchief van Loosduinen wordt hij echter niet vernoemd.
- 4) Archief van het bureau Kruisheer Elffers te Rotterdam
- 5) Het Bouwbedrijf
- 6) Bouwkundig Weekblad 1937, 421-428
- 7) Bouwkundig Weekblad 1940, 105-109
- 8) Rotterdam Bouwt 1949/50, 7/8, 7-10
- 9) Rotterdam Bouwt 1950/51, 67, 13-15
- 10) Bouw
- 11) Interview van Sandra Eelen met Ir. P. van der Kraan (voormalig medewerker van C. Elffers) op 26 november 1995
- 12) Bouwkundig Weekblad 1954, 313-317
- 13) TABK
- 14) Het Bouwbedrijf
- 15) Bouwkundig Weekblad 1933, 196-198
- 16) Bouwkundig Weekblad 1940, 105-109
- 17) Rotterdam Bouwt 1949/50, 7/8, 7-10
- 18) Rotterdam Bouwt 1950/51, 67, 13-15
- 19) Interview van Sandra Eelen met dhr. Crielaard (voormalig medewerker van Elffers, heden werkzaam bij Kruisheer Elffers te Rotterdam.
- 20) Bouwkundig Weekblad 1955, 274
- 21) Bouwkundig Weekblad 1960, 231
- 23) De 8 en Opbouw
- 24) Bouwkundig Weekblad 1940, 386-387
- 25) Bouwkundig Weekblad 1933, 196-198
- 26) Bouwkundig Weekblad 1957, 475-479

Literatuur

- Anoniem, 'Landhuisje aan de Rotterdamse Rijweg te Overschie', Het Bouwbedrijf, 5 (1928) 24 p471
- Anoniem, 'Gebouw "Insulinde" te 's Gravenhage, architect Comelis Elffers B.N.A.', Bouwkundig Weekblad, 54 (1933) 24 p.196-198
- Anoniem, 'Beschrijving van het nieuwe tehuis voor behoeftige oude zeelieden der Prins Hendrik-Stichting te Egmond aan Zee, Cornelis Elffers', Bouwkundig Weekblad, 58 (1937) 45 p.421-428

Anoniem, 'Regeling van het architectonische gedeelte van de wederopbouw van Rotterdam binnen de verwoeste stadsdelen', De 8 en Opbouw, 13 (1942) 4 p.54-55
Anoniem, 'De nationale in gebruik genomen', Rotterdam Bouwt, 4 (1949/50) 7/8 p. 7-10
Anoniem, 'De Nederlandse Handelmaatschappij', Rotterdam Bouwt, 5 (1950/51) 67 p.13-15
Anoniem, 'Gebouw Emporium Rotterdam' Bouw, 7 (1952) 36 p. 638-639
Anoniem, 'Mededelingen, Koninklijke onderscheidingen', Bouwkundig Weekblad, 70 (1960) 10 p.231
Beerdens, A., 'De Economische Hogeschool te Rotterdam, de ontoereikendheid van het midden' Tijdschrift voor Architectuur en Beeldende Kunsten', 37 (1970) 13 p. 314-319
Diverse auteurs, Nationaal Kompas, 40 (1966) Speciale uitgave van het huisblad van de Nationale Levensverzekeringbank (Nationale Nederlanden) uitgegeven ter gelegenheid van de uitbreiding van het gebouw in Rotterdam.
Elffers, C., 'Nieuwe kantoorvleugel Sikkens' Lakfabrieken N.V. te Sassenheim, Bouwkundig Weekblad, 72 (1954) 37-38 p.313-317
Elffers, c., 'Kapel op landgoed "Beukbergen" te Huis-ter-Heide', Bouwkundig Weekblad, 73 (1955) 23 p.274
Elffers, C., 'Het nieuwe fabriekscomplex van Sikkens' Lakfabrieken N. V. te Sassenheim, Bouwkundig Weekblad, 61 (1940) 13 p. 105-109
Elffers, C., 'Groen van Prinsterer Lyceum te Vlaardingen', Bouwkundig Weekblad, 75 (1957) p.475-479
Elffers, c., 'Wij bouwen weer', Bouwkundig Weekblad, 61 (1940) 36 p.288-289
Elffers, c., 'Wij bouwen weer', Bouwkundig Weekblad, 61 (1940) 48 p.386-387
Wagenaar, c., Welvaartstad in wording, De wederopbouw van Rotterdam 1940-1952, Rotterdam 1992

Opleiding:

LTS Rotterdam;/MTS aan de Academie voor Beeldende Kunsten
Rotterdam/1914;dagcursus architectuurstudie/1922

Nevenfuncties:

Vereniging Bouwkunst en Vriendschap/secretaris/1929;BNA/secretaris/1939-1951;BNA/Districtscommissaris/1952-1954;Commissie van geschillen en het college voor Sociale Verzorging/lid;/College van Advies voor het nieuwe BNA-gebouw/lid/1953-1964;Architectencommissie Rotterdam/lid/1945;Architectura et Amicitia/lid/1946-1970

Erelijken:

Ridder Orde van Oranje-Nassau/1960

Bereik en inhoud

Het archief bevat alleen stukken betreffende ontwerpen. Personalía en stukken betreffende opleiding, openbaar optreden e.d. ontbreken. Ook bureauadministratie en foto's ontbreken.

De werkendossiers bevatten in bijna alle gevallen de werktekeningen. Schetsen en ontwerptekeningen komen regelmatig voor. Bestektekeningen ontbreken echter meestal.

Binnen de ontwerpdocs komen geen geschreven stukken voor.

Bij de bewerking van het archief bleek dat er voor bestektekeningen regelmatig verwezen werd naar een kokerberging. Navraag hiernaar bij Van den Berg Kruisheer Elffers heeft echter niets opgeleverd. In dit opzicht zijn de werkendossiers dus incompleet. Bij de meeste werkendossiers gaat een tekeningenlijst.

Het archief bestrijkt de hele periode van het werkzame leven van Cornelis Elffers. Alleen van zijn laatste en een van zijn belangrijkste werken, de Economische Hogeschool Rotterdam, bevinden zich geen stukken in het archief.

Met het archief is er geen werkenlijst meegekomen. Er is een werkenlijst samengesteld. Hiervoor zijn gebruikt: 1. de beschrijvingen uit de inventaris; 2. een oude BONAS werkenlijst.

De werkenlijst geeft een zo compleet mogelijk, maar wellicht niet volledig overzicht van alle ontwerpen van Elffers. De werkenlijst is opgenomen als bijlage bij de inventaris.

Verwant materiaal

Binnen het NAI: In het archief Bettenhausen (code BETT) bevinden zich foto's van diverse details van het bankgebouw van de Nederlandsche Handel-Maatschappij. De firma F.J.C. Bettenhausen & Zoon was een werkplaats voor smeedwerk in Rotterdam. Ook in de collectie van het NAI bevinden zich in de verzameling Rijksmuseum, verbouwing 1959-1964 tekeningen van C. Elffers en Th. Wijnalda voor de aula en tekeningen van C. Elffers en F. Muller voor diverse zalen en ruimten, onder inv.nr. RIJK a3. Een ander prijsvraagontwerp voor de Sikkens fabrieken in Sasseenheim, van de hand van J.C van Epen, bevindt zich in de collectie van het NAI, onder inv.nr.. EPEN t327. Buiten het NAI: Het Gemeentearchief van Rotterdam heeft archiefmateriaal m.b.t. het supervisorschap van C. Elffers voor het Adviesbureau Stadsplan Rotterdam (archieftitel ASRO), en m.b.t. zijn ontwerp in 1961-62 van de Nieuwe Economische Hogeschool, de latere Erasmusuniversiteit, in Rotterdam (archieftitel NEH).

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

ELFF1.1	ELFF.110566443 ONTWERPEN Blok middenstandswoningen aan de Statensingel te Rotterdam. z.jr. Ontwerptekening. Plattegronden en een aanzicht..	3 calques.
ELFF1.2	Riolering reinigingsinrichting. z.jr. Ontwerptekening. Plattegronden en doorsneden.	1 calque.
ELFF1.3	Schetsplan fabriek, bergplaatsen, garage en 18 woningen aan de Oostzeedijk te Rotterdam (fa. hamel). z.jr. Plattegronden en aanzichten.	4 calques.
ELFF1.4	Verbouwing Noordsingel 162 te Rotterdam. z.jr. 3 ontwerptekeningen en een werktekening.	4 calques.
ELFF1.5	Schets voor een vakantiegebouw. z.jr. Vooraanzicht en plattegrond. Presentatietekening.	1 calque.
ELFF1.6	Kleine flat in het gebouw voor werkende vrouwen. z.jr. Axonometrie interieur en plattegrond. Presentatietekening.	1 calque.
ELFF1.7	Schetsplan voor een schouwburg ('Theater Spree') aan het Stationsplein te Rotterdam. z.jr. Ontwerptekening. Vooraanzicht. Presentatietekening.	1 calque.
ELFF1.8	Prijsvraag kerkgebouw Vrijzinnig Hervormde Kerk te Hoek van Holland. z.jr. Situatie, gevels en plattegrond.	1 calque.
ELFF1.9	Uitbreiding met een verdieping van een flatgebouw aan de Westzeedijk te Rotterdam z.jr. Schetsplan. Plattegronden.	4 calques.
ELFF1.10	Slaapkamermeubelen voor eigen huis Elffers aan de Vijverlaan 70 te Rotterdam. z.jr. Ontwerptekening. Aanzichten.	1 calque
ELFF1.11	Schetsplan voor een Tehuis voor Ouden van dagen. z.jr. Plattegrond.	1 calque
ELFF1.12	Diverse ontwerpen. z.jr. - plattegrond voor een fabrieksgebouw - vooraanzicht van een woningblok - plattegrond voor een winkel aan de Hofweg hoek Lange Poten te Den Haag - verandering van winkelpand tot restaurant. Plattegronden van de verdiepingen. - schets voor een schoorsteenmantel met boekenkastje	5 calques.

-
- ELFF1.13** Landhuisje aan de Amazoneweg te Wassenaar.
z.jr. 2 calques.
Ontwerptekeningen. Plattegrond huis en omgeving; perspectief huis.
- ELFF1.14 Ontwerp voor een bank met een schenkblad en bijzettafel.
z.jr. 1 calque
- ELFF1.15 'Doorsnede bank W.G.'.
z.jr. 1 calque
- ELFF1.16** Dubbel woonhuis voor Mevr. van Batelaan aan de Schielaan te
Overschie.
z.jr.
Werktekeningen, calques.
- ELFF1.17** Woonhuis aan de Bergsingel.
1923. 12 calques
Werktekeningen
- ELFF1.18** Plan voor de verbouwing van 2 panden aan de Boezemstraat 105
en 107 te Rotterdam voor de gebroeders Brand, grossiers in
Vleesch
[ca. 1932]. 22 calques
Werktekeningen (3-24). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.19** Dubbel woonhuis aan de Prof. Bolkstraat te Overschie
[1924]
Ontwerptekeningen en werktekeningen. Calques.
- ELFF1.20** Landhuisje te Charlois.
z.jr.
Ontwerptekeningen en werktekeningen. Calques.
- ELFF1.21** Enkel landhuis te Overschie.
z.jr.
Werktekeningen. Calques.
- ELFF1.22** Landhuis voor dhr. Hartman aan de Rotterdamsche Rijweg te
Overschie
[1927].
Ontwerptekeningen en werktekeningen. Calques.
- ELFF1.23** Dependance van hotel 'De Bilderberg' te Oosterbeek, tijdelijk Prins
Hendrik Stichting.
z.jr. 2 calques.
Ontwerptekeningen. Plattegronden.
- ELFF1.24 Wijkgebouw voor de Nederlands Hervormde Gemeente te Kralingen.
z.jr. 1 calque
Schetsplan. Gevels, plattegronden, doorsneden.
- ELFF1.25 Dubbel Landhuis te Overschie.
z.jr. 1 calque
Werktekeningen.
- ELFF1.26** Verbouwing van een perceel tussen het Oude Kerkhof en de

- Annastraat te Utrecht voor reisbureau Lisonne-Lindeman.
z.jr. 3 calques.
Schetsplan. Plattegronden en aanzicht.
- ELFF1.27** Schetsplan voor 7 woningen en een winkelhuis aan de Voorstraat te Egmond aan Zee.
z.jr. 4 calques.
NB Zie ook 1.117.
Ontwerptekeningen. Aanzichten, plattegronden en perspectief.
Presentatietekeningen.
- ELFF1.28** Verbouwing van een kantoorlokaal en veranderen van een uitbouw bij een villa ten behoeve van dhr. P. de Jong te Bloemendaal.
1928. 4 calques.
3 ontwerptekeningen (aanzichten en plattegronden) en 1 werktekening.
- ELFF1.29** Christelijke Huishoud- en Industrieschool in combinatie met consultatiebureau van de Rotterdamse vereniging tot bescherming van zuigelingen, aan de Boezemsingel / Goudse Singel te Rotterdam.
z.jr. 2 calques.
Schetsplan. Plattegronden.
- ELFF1.30** Wijzigingen herenhuis Kralingse Plaslaan 7 te Rotterdam. I.s.m. A.A. van Nieuwenhuijzen.
z.jr. 1 calque en 1 ac uut.
Plattegronden, aanzichten, doorsneden.
- ELFF1.31** Opmeting van de Zalen I, II en IIIA in de Academie voor Bouwkunst te Rotterdam.
z.jr. 2 calques.
Plattegronden.
- ELFF1.32 Plannen tentoonstelling BNA Kring Rotterdam. 22 december t/m 31 december.
z.jr. 1 calque
Afficheontwerp met logo.
- ELFF1.33 Ontwerp naambord/gevelbord 'Cornis. Elffers Architect'.
z.jr. 1 calque
- ELFF1.34** Taxatietekeningen Circus Arena.
z.jr. 3 calques
Plattegronden en een doorsnede.
- ELFF1.35 Panden aan de Roode Laan te Voorburg.
z.jr. 1 calque
2 plattegronden en een aanzicht.
- ELFF1.36** Schetsplan dubbel landhuis te Dordrecht.
z.jr. 2 calques.
NB Zie ook 1.89.
Plattegronden en een perspectieftekening (presentatietekening).
- ELFF1.37** Opmeting bakkerij S. Verhave aan de Hoofdsteege 23 te Rotterdam.
z.jr. 3 calques.

Plattegronden.

- ELFF1.38** Indeling Kantoor NV Assurantiebedrijf Wijnhaven 127 te Rotterdam.
z.jr. 3 calques.
Plattegronden.
- ELFF1.39** Werkzaamheden landhuis 'Nooitgedacht' aan de Rotterdamsche
Rijweg (Rotterdamsche Straatweg) 86 te Overschie voor dhr. G.
Elffers.
z.jr.
Ontwerp- en werktekeningen. Calques.
- ELFF1.40 Herbouw van een herenhuis aan de Ouddorppweg te Rotterdam.
z.jr. 1 calque.
Voorlopige schets. Plattegronden.
- ELFF1.41** Dubbel landhuis voor de heren A. Touw en S. Verhave te Plasoord,
Hillegersberg, Rotterdam
1928
Ontwerptekeningen en werktekeningen. Calques.
- ELFF1.42 Situatie voor prijsvraagprogramma Architectuurcentrum te Amsterdam.
z.jr. 1 calque
Situatie.
- ELFF1.43** Ontwerp voor een raam.
z.jr. 2 calque
2 ontwerptekeningen.
- ELFF1.44 Opmeting tuin Schiekade 77.
z.jr. 1 calque
- ELFF1.45** Machinekamer voor B & W Schweers.
z.jr. 7 calques
- ELFF1.46** Garage met bovenwoningen voor M.J.C. Besselaar aan de Van der
Sluysstraat te Rotterdam.
[1925]. 51 calques
Tekeningen gewapend beton constructie. Calques (1-51). Met tekeningenlijst
- ELFF1.47 Ontwerp voor een spreekstoel.
z.jr. 1 calque
Ontwerptekening.
- ELFF1.48 Taxatierapport tekening.
z.jr. 1 calque
- ELFF1.49 Ontwerp tuinameublement.
z.jr. 1 calque
Tekening details.
- ELFF1.51** Ontwerp voor zitbank.
z.jr. 3 calques
- ELFF1.52** Verbouw van een pand aan de Dorpstraat 97 te Overschie.
1924. 5 calques
Ontwerp- en werktekeningen.

-
- ELFF1.53** Landhuis Wyk op de Panoramaberg te Groesbeek voor dhr. E. Voorhoeve.
1926.
Ontwerptekeningen. Calques.
- ELFF1.54** Werkzaamheden wasserij met woonhuis aan de Zestienhovenschekade te Overschie.
1927. 43 calques
Werktekeningen 1927 (1-42). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110566498**
Fabrieksgebouw Schop's Vleeswarenfabriek aan de Helmontstraat te Rotterdam.
1927-1932.
- ELFF1.55t1** Constructietekeningen 1927. Calques.
- ELFF1.55t2** 1e Verbouwing. Werktekeningen 1932 (2-90). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t3)
- ELFF1.55t3** 1e Verbouwing. Werktekeningen 1932 (2-90). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF.110566502**
Fabrieksgebouw Schop's Vleeswarenfabriek aan de Helmontstraat te Rotterdam. Uitbreiding.
1937-1948.
- ELFF1.56t1** Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1937-1948. Calques en lichtdrukken. (zie ook t2)
- ELFF1.56t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1937-1948. Calques en lichtdrukken. (zie ook t1)
- ELFF1.56t3** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1939 (W1-W84). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.56t4** Ontwerptekeningen en werktekeningen tweede uitbreiding 1939 en uitbreiding ketel 1942 (1-54). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.57** Landhuis Offenberglaan Park Marlot Den Haag.
1928-1929
Ontwerptekeningen (schetsplan), bestektekeningen en werktekeningen. 1928-1929. Calques en lichtdrukken. Met tekeningenlijst
- ELFF1.58** Ontwerp grafsteen Hendrik de Vries en Emily Wagmer.
1929. 3 calques.
- ELFF.110566509**

Werkzaamheden voor Ruys en Co aan de 1e van de Kunstraat te Den Haag
1929-1936.

ELFF1.59t1 Betontekeningen 1929 (1-8). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.59t2 Bergplaatsen met autogarage en dienstwoningen.
Ontwerptekeningen (schetsplan) en werktekeningen [1929].
Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.59t3 Uitbreiding bergplaats. Ontwerptekeningen en werktekeningen
1936 (1-25). Calques en 2 lichtdrukken. Met tekeningenlijst.

ELFF1.60 Verbouw en uitbreiding magazijn voor Wolf en Dunlop aan de
Oppert te Rotterdam.
[1931-1932]. 63 calques.
Ontwerptekeningen en werktekeningen [1931-1932] (1-62). Calques. Met
tekeningenlijst.

ELFF.110566514

Kantoorgebouw 'Insulinde' voor de Koninklijke Rotterdamsche
Lloyds / Ruys en Co aan de Korte Vijverberg te Den Haag.
1931-1935.

ELFF1.61t1 Schetsen gevels [ca. 1931]. Presentatietekeningen. Calques.
Potlood en kleurkrijt.

ELFF1.61t2 2 perspectieven en een aanzicht van het gebouw (Lloyd gebouw).
[1931]. 3 calques.

ELFF1.61t3 Ontwerptekeningen gevel, wanden, meubilair. Deels kleurkrijt. (2-
22). [1931]. Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.61t4 Werktekeningen 1931 (1-50). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.61t5 Ontwerptekeningen en werktekeningen 1931 (51-75). Calques. Met
tekeningenlijst.

ELFF1.61t6 Werktekeningen 1931-1932 (76-100). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.61t7 Werktekeningen 1932 (101-130). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.61t8 Werktekeningen 1932-1935 (131-170). Calques. Met
tekeningenlijst.

ELFF1.61t9 Betontekeningen [ca. 1932] (1-13). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.61t10 Werktekeningen (W1-W60). [ca. 1931-1935]. Calques.

ELFF1.61t11 Werktekeningen (61-100). [ca. 1931-1935]. Calques. Met

tekeningenlijst.

ELFF1.61t12 Werktekeningen (101-168). [ca. 1931-1935]. Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110566527

Fabriek Gillet aan de Admiraliteitskade 9 te Rotterdam.
1932-1933.

ELFF1.61.1t1

Gevelschets uitbreiding Clievers Toffeefabriek. 1932-1933. 1 calque.

ELFF1.61.1t2

Werktekeningen, 1932-1933. Calques.

ELFF1.61.1t3

Werktekeningen 1932-1933 (1-69). Calques en een lichtdruk. Met tekeningenlijst. (zie ook t4)

ELFF1.61.1t4

Werktekeningen 1932-1933 (1-69). Calques en een lichtdruk. Met tekeningenlijst. (zie ook t3)

ELFF1.61.1t5

Weekrapporten. 1933. Calques.

ELFF.110566534

Kindertehuis aan de Van Speijkstraat 149 te Rotterdam.
1932-1939.

ELFF1.62d1 Geschreven bestek, calques.

ELFF1.62t1 Ontwerptekeningen [1932-1933]. Calques.

ELFF1.62t2 - Geschreven bestek, calques. / - Ontwerptekeningen en werktekeningen 1933 (1-100). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.62t3 Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1939 (101-119). Calques.

ELFF1.63 Werkzaamheden pand Warmoeziersstraat 59 en winkelpand.
1932-1936.

Werktekeningen, 1932-1936. Calques en lichtdrukken.

ELFF1.64 Verbouwing aan de Scheepmakerstraat te Amsterdam voor Ruys en Co en plan voor uitbreiding van de autogarage.
1933.

- Ontwerptekeningen en werktekeningen 1933 (1-12). Calques. Met tekeningenlijst.
- Werktekeningen uitbreiding garage [1933]. Calques. Met tekeningenlijst.

- ELFF1.65** Werkzaamheden Ziekenhuis Bethesda Rotterdam. 1933-1936.
Werktekeningen 1933, calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.66** Plan voor het bouwen van een hospitaalkeuken op de 1e etage van het ziekenhuis Bethesda te Rotterdam. [1933-1936]. 2 calques.
Ontwerptekeningen. Plattegronden, aanzichten, doorsneden.
- ELFF1.67** Plan voor een zusterverblijf op de zolderetage van het ziekhuis Bethesda. [1933-1936]. 2 calques.
Ontwerptekeningen. Plattegronden, aanzichten, doorsneden.
- ELFF1.68** Plan voor het verbouwen van het zusterverblijf van de ziekeninrichting Bethesda aan de Oostmaaslaan te Rotterdam [1933-1936]. 2 calques en een acuat
Ontwerptekeningen. Plattegronden, aanzichten, doorsneden.
- ELFF1.69** Schetsplan en plan voor de uitbreiding van Bethesda [1933-1936].
Ontwerptekeningen. Plattegronden, aanzichten, doorsneden. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.70** Plan voor de uitbreiding van Bethesda. [1933-1936].
- Perspectief, presentatietekening, 1 calque.
- Aanzicht, 1 calque.
NB Wellicht twee ontwerpen.
- ELFF1.71** Werkzaamheden Bethesda. [1933-1936]. 3 calques.
Werktekeningen 1936 (10, 12-13).
- ELFF1.72** Bethesda. Plan voor grondruiling. [1933-1936]. 1 calque
Plattegrond. 1 calque.
- ELFF1.73** Bethesda. [1933-1936].
Diverse plattegronden. Calques.
- ELFF1.74** School voor lager onderwijs voor de Nederlands Hervormde Gemeente te Rotterdam. 1934. 2 calques.
Plan. Plattegronden. 1934.

-
- ELFF1.75** Werkzaamheden Landhuizen Van der Laar aan de Smitshoekscheweg te Rotterdam.
1934.
Werktekeningen 1934, calques.
- ELFF1.76** Werkzaamheden winkelpand Forty Four aan de Leidschestraat 7 te Amsterdam.
1935.
Ontwerptekeningen en werktekeningen. Onder meer presentatietekeningen, deels kleurkrijt. Calques.
- ELFF1.77** Plan voor de verbouwing van een winkelpand aan de 1ste Middellandstraat te Rotterdam.
1935. 14 calques.
Ontwerptekeningen en werktekeningen.
- ELFF1.78** Werkzaamheden pand Gedempte Slaak te Rotterdam.
1935.
Werktekeningen 1935, calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.79** Tuinhuis te Wassenaar.
1935.
Werktekeningen. 4 calques. 1935.
- ELFF.110566555**
Zeemanshuis voor de Prins Hendrik Stichting te Egmond aan Zee.
1935-1947.
NB Besloten prijsvraag.
- ELFF1.80t1** Ontwerptekeningen [1935]. Onder meer 2 presentatietekeningen (perspectief en aanzichten). Calques.
- ELFF1.80t2** Werktekeningen 1935 (3-35). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t3** Werktekeningen 1935 (36-60). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t4** Werktekeningen 1935 (61-85). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t5** Werktekeningen, 1935 (86-120). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t6** Werktekeningen en verzamelstaten, 1935 (121-165). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t7** Werktekeningen, 1935-1936 (166-200). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t8** Werktekeningen, 1936 (201-240). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t9** Werktekeningen en schets wanden grote zaak, 1936 (241-260). Calques. Met tekeningenlijst.

- ELFF1.80t10** Werktekeningen, 1936 (261-300). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t11** Werktekeningen en ontwerptekeningen tuinaanleg, 1936 (301-350). Calques en lichtdrukken. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t12** Werktekeningen. 1936 (351-400). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t13** Werktekeningen, ontwerptekeningen belettering en naamborden, ontwerp stoel bestuurskamer, ontwerp tuinindeling. 1936-1947 (401-519). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t14** Ontwerp letters Prins Hendrik Stichting 'order o4711'. Calques.
- ELFF1.80t15** Betontekeningen, 1935 (B1-B41). Blauwdrukken. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t16** Lichtdrukken van ontwerptekeningen [1937]; werktekeningen, 1935 (W1-W30), calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t17** Blauwdruk van ontwerptekeningen [1937]; werktekeningen, 1935 (W1-W30), calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t18** Werktekeningen, 1935 (31-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t19** Werktekeningen, 1936 (101-173). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.80t20** Presentatietekening. Perspectief. Aquarel. Papier op karton. 1 paneel.
- ELFF1.81** Woningblok aan de Boerhaavelaan te Schiedam. 1936. 2 calques.
Ontwerptekeningen. Aanzichten en plattegronden. 1936.
- ELFF1.82** Inrichting van reisbureau Lisonne-Lindeman te Arnhem. 1936.
Schetsplan en werktekeningen 1936 (1-20). NB Tot het schetsplan behoort een isometrie.
- ELFF1.83** Glas in lood ramen Prinsengracht 923 te Amsterdam. 1937. 9 calques
Ontwerptekening, 1 calque. Werktekeningen, 7 calques. Opnametekening, 1 calque.

ELFF.110566582

Reisbureau Lisonne Lindeman aan de Leidschestraat 5 te Amsterdam.

1937.

16 calques. 2 blauwdrukken

ELFF1.84t1 Ontwerptekeningen en werktekeningen 1937 (1-15), calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.84t2 2 blauwdrukken met constructiedetails

ELFF1.85 Schetsplan fabriek Zaandam. 1937.
1937.

2 calques.

Aanzichten, plattegronden en doorsneden. 1937.

ELFF1.86 Werkzaamheden Provenierssingel 30 te Rotterdam.
1937.

6 calques.

Werktekeningen, 1937 (1-6). Calques.

ELFF1.87 Zuiderkerk.
1937.

Plattegrond voorplein Zuiderkerk met inrichtingsvoorstel plaatsing banken.

ELFF1.88 Reisbureau Lisonne Lindeman aan de Laan van Meerdervoort hoek Beeklaan te Den Haag. Gevel en verbouwing.
1937-1938.

Perspectief (presentatietekening, calque); ontwerptekeningen en werktekeningen 1937-1938 (1-19; 41-47), calques. Met tekeningenlijst.

NB 2 Bevat ook een schetsplan voor verbouwing en inrichting van het reisbureau aan de Groenmarkt te Den Haag. 1 calque.

ELFF.110566589

Dubbel Heerenhuis aan de Twintighoevenweg te Dordrecht.
1937-1938.

NB Zie ook 1.36.

ELFF1.89t1 Ontwerptekeningen en werktekeningen 1937-1938 (1-28).
Calques. Met tekeningenlijst.

28 calques

ELFF1.89t2 Werktekeningen 1938 (W1-W46). Calques. Met tekeningenlijst.
46 calques

ELFF1.90 Schetsplan voor een woonhuis aan de Prinses Marielaan 1 te Wassenaar.

1937-1940.

9 calques

waarvan 4 presentatietekeningen (perspectieven, plattegronden en een axonometrie).

ELFF1.91 Schetsplan voor de verbouwing van een pand aan de E. Buitensingel 69 te Arnhem.

1938. 9 calques
waarvan 4 presentatietekeningen (perspectieven, plattegronden en een axonometrie).

ELFF.110566594

Landhuis Bysterlandt aan de Koudebergweg te Hoenderlo.
1938. 60 calques

ELFF1.92t1 Schetsplan, plan en werktekeningen 1938 (5-65). Calques. Met tekeningenlijst. NB In het schetsplan enkele presentatietekeningen (perspectieven en aanzichten). (zie ook t2 en t3)

ELFF1.92t2 Schetsplan, plan en werktekeningen 1938 (5-65). Calques. Met tekeningenlijst. NB In het schetsplan enkele presentatietekeningen (perspectieven en aanzichten). (zie ook t1 en t3)

ELFF1.92t3 Schetsplan, plan en werktekeningen 1938 (5-65). Calques. Met tekeningenlijst. NB In het schetsplan enkele presentatietekeningen (perspectieven en aanzichten). (zie ook t1 en t2)

ELFF.110566598

Werkzaamheden voor winkelpand Forty Four aan de Groenmarkt 25 te Den Haag.
1938-1939.

ELFF1.93t1 Schetsplan en ontwerpTekeningen waaronder 2 perspectieven van de entree. Calques en een blauwdruk. 1938-1939. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)

ELFF1.93t2 Schetsplan en ontwerpTekeningen waaronder 2 perspectieven van de entree. Calques en een blauwdruk. 1938-1939. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)

ELFF1.93t3 Werktekeningen 1939. Calques en een blauwdruk. Met tekeningenlijst. (zie ook t4)

ELFF1.93t4 Werktekeningen 1939. Calques en een blauwdruk. Met tekeningenlijst. (zie ook t3)

ELFF1.94 Schetsplan voor een raadhuis in Maasluis, meervoudige ontwerpOpdracht,
1938-1939.

OntwerpTekeningen. Situatie, gevels, plattegronden, perspectieven, axonometrie. Calques.

ELFF.110566604

Fabriek met woningen voor de fa. Hamel aan de Oostzeedijk te Rotterdam.
1938-1949.

NB Zie ook 1.3.

- ELFF1.95t1** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1938 (1-60). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF1.95t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1938 (1-60). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)
- ELFF1.95t3** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1938-1939 (1-38). Calques. met tekeningenlijst. NB Bevat ook enkele blauwdrukken van tekeningen woonhuis en kantoor uit 1919, architect Coepijn. (zie ook t4)
- ELFF1.95t4** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1938-1939 (1-38). Calques. met tekeningenlijst. NB Bevat ook enkele blauwdrukken van tekeningen woonhuis en kantoor uit 1919, architect Coepijn. (zie ook t3)
- ELFF1.95t5** - Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1939-1941 (61-68). Calques. Met tekeningenlijst. - 1 blauwdruk, werktekening, 1938. - 5 lichtdrukken, betontekeningen, 1941. (zie ook t6)
- ELFF1.95t6** - Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1939-1941 (61-68). Calques. Met tekeningenlijst. - 1 blauwdruk, werktekening, 1938. - 5 lichtdrukken, betontekeningen, 1941. (zie ook t5)
- ELFF1.95t7** [Uitbreiding]. Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1941-1949 (4-82). Calques en acuten. (zie ook t8)
- ELFF1.95t8** [Uitbreiding]. Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1941-1949 (4-82). Calques en acuten. (zie ook t7)
- ELFF.110566605**
Schetsplan voor de verbouwing van Boarding-house te Dordrecht.
1939
- ELFF1.96t1** - 5 ontwerptekeningen, 1939, calques. - Bestektekeningen Ed Cuypers, 1921-1922. 3 lichtdrukken en een blauwdruk. (zie ook t2)
- ELFF1.96t2** - 5 ontwerptekeningen, 1939, calques. - Bestektekeningen Ed Cuypers, 1921-1922. 3 lichtdrukken en een blauwdruk. (zie ook t1)
- ELFF.110566606**
Verbouwing N.Z. Voorburgwel 113 te Amsterdam voor NRC en Nijgh en Van Ditmar.
1939
- ELFF1.97t1** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1940. Calques en blauwdrukken. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)

- ELFF1.97t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1940. Calques en blauwdrukken. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)
- ELFF1.98** Reconstructie perceel Oosterstraat 41 te Groningen. Schetsplan. 1939. 1 calque.
Ontwerptekening. Plattegronden en aanzichten.
- ELFF1.99** Betonkoekoek woonhuis Schiebroek. 1939. 1 calque.
Werktekening.
- ELFF.110566621**
Verbouwing van een pand aan de Prins Hendriklaan te Amsterdam. 1939. 14 calques.
Werktekening.
- ELFF1.100t1** Bestaande toestand en ontwerptekeningen 1939 (1-14). Calques, lichtdrukken en blauwdrukken. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF1.100t2** Bestaande toestand en ontwerptekeningen 1939 (1-14). Calques, lichtdrukken en blauwdrukken. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF1.101** Schetsontwerp voor een manegecomplex te Velp. 1939. 2 calques.
Ontwerptekeningen.
- ELFF1.102** Kiosk voor de Vereniging voor Vreemdelingenverkeer op het Hofplein te Rotterdam. [1939] 1 calque en 2 lichtdrukken.
Schetsplan. Tekeningen.
- ELFF1.102A** Perceel Kleiweg 177 Hillegersberg Rotterdam. [1939] 1 calque.
Ontwerptekening. Dwarsprofiel tuin en straat.
- ELFF1.103** Landhuis Buitenzorg aan de Rotterdamse Rijweg te Overschie voor dhr. Van Rossen. [1930]. Calques. Met tekeningenlijst.
Ontwerptekening en werktekeningen (1-45).
- ELFF.110566863**
Sikkens Lak- en Vernisfabrieken, Sassenheim. 1938-1952.
- ELFF1.104t1** Schetsplan [1938-1940]. Plattegronden. 2 calques.
- ELFF1.104t2** Diverse ontwerptekeningen. Calques, lichtdrukken en blauwdrukken. (zie ook t3)

-
- ELFF1.104t3** Diverse ontwerptekeningen. Calques, lichtdrukken en blauwdrukken. (zie ook t2)
- ELFF1.104t4** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1938-1940 (1-50). Calques.
- ELFF1.104t5** Werktekeningen, 1938-1939 (1-51). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t6** Werktekeningen, projectplanning, 1939 (51-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t7** Werktekeningen, 1939 (101-150). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t8** Werktekeningen, 1939 (151-200). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t9** Werktekeningen, 1939 (201-250). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t10** Werktekeningen, kleurenstaten, 1939. (251-300). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t11** Bestektekeningen, werktekeningen, 1939-1944 (301-351). Calques en lichtdrukken. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t12** Werktekeningen 1942-1952 (351-416). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t13** Werktekeningen 1939 (1-13). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.104t14** Tekeningen installaties. 1939. Lichtdrukken en blauwdrukken. (zie ook t15)
- ELFF1.104t15** Tekeningen installaties. 1939. Lichtdrukken en blauwdrukken. (zie ook t14)
- ELFF1.104d1** Weekrapporten 1938-1939. Calques.
- ELFF1.105** Fabriekscomplex Nijgh & Van Ditmar te Rotterdam. 1939-1948. 3 calques.

Schetsplan. Aanzicht en plattegronden.

- ELFF1.106** Wijzigingen panden Gedempte Binnenrotte 42-44 te Rotterdam. Schetsplan. 1940. 8 calques 1 geschreven stuk. Opmetingstekeningen en ontwerptekeningen en een berekening.
- ELFF.110566866** Modemagazijn Dijckhoff aan de Nieuwe Binnenweg 26 te Rotterdam. 1940.
- ELFF1.107t1** Schetsontwerp. Aanzichten, plattegronden. Calques.
- ELFF1.107t2** Werktekeningen, 1940 (1-76). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t3)
- ELFF1.107t3** Werktekeningen, 1940 (1-76). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF1.107t4** Tekeningen van het Centraal Bureau Rotterdamsche Architecten, calques, lichtdrukken, blauwdrukken. NB Bevat ook tekeningen voor de wederopbouw van Rotterdam van het Centraal Bureau Rotterdamsche Architecten plattegronden/ bebouwingsplannen Blijdorp, Linker Maasoever, Oud Mathenesse. (zie ook t5)
- ELFF1.107t5** Tekeningen van het Centraal Bureau Rotterdamsche Architecten, calques, lichtdrukken, blauwdrukken. NB Bevat ook tekeningen voor de wederopbouw van Rotterdam van het Centraal Bureau Rotterdamsche Architecten plattegronden/ bebouwingsplannen Blijdorp, Linker Maasoever, Oud Mathenesse. (zie ook t4)
- ELFF.110566867** Drukkerij Nijgh & Van Ditmar te Rotterdam. 1940.
- ELFF1.108t1** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1940. Calques, blauwdrukken en potlood op papier. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.108t2** Drukkerij Nijgh & Van Ditmar te Rotterdam. 1940.
- ELFF1.109** Plan voor het verbouwen van een winkelpand aan de Hofdijk 45 te Rotterdam. 1940. 1 calque. Plattegronden en doorsneden.
- ELFF1.110** Loods aan de Piekstraat 75 te Rotterdam. Verbouw. Bestaande en

nieuwe toestand.

1940.

Tekeningen.

3 calques.

ELFF1.111 Maison Pöckel aan de Hoogstraat 251 te Rotterdam. Verbouw.
1940. 2 calques.
Tekeningen.

ELFF1.111A Plan verbouwing pand Gerrit v/d Lindestraat 60 te Rotterdam.
1940. 1 calque.
Ontwerptekening. Plattegronden en gevels. 1940.

ELFF1.112 Werkzaamheden winkelpand Forty Four aan de Nieuwe Binnenweg
165 te Rotterdam.
1940-1941. Calques en papier.
Opmetingstekeningen en ontwerptekeningen, waaronder een
presentatietekening (perspectief gevel).

ELFF1.113 Herstelplan. Werkzaamheden Admiraliteitskade 9 te Rotterdam.
1940-1941. Calques en een lichtdruk.
Werktekeningen 1940-1941 (70-90). Met tekeningenlijst.

ELFF.110566874

Looyershofje aan de Nieuwe Looierstraat te Amsterdam.

1940-1941.

Calques, lichtdrukken en blauwdrukken.

ELFF1.114t1 Schetsen, ontwerptekeningen, opmetingstekeningen en
werktekeningen. 1940-1941. Met tekeningenlijst.

ELFF1.114t2 Schetsen, ontwerptekeningen, opmetingstekeningen en
werktekeningen. 1940-1941. Met tekeningenlijst.

ELFF1.115 Gemeentelijke noodwinkels Rotterdam.
1940-1941. Calques en lichtdrukken.
Ontwerptekeningen, werktekeningen. 1940. Met tekeningenlijst.
NB Met in een enveloppe de tekeningen die gebruikt zijn voor de tentoonstelling
in 1980. Hierin een perspectief (presentatietekening).

ELFF1.116 Werkzaamheden Motorenfabriek 'Deutz' aan de Doklaan te
Rotterdam.
1940-1946.
- Taxatierapport 1942.
- situatie steigers 1941, 1 calque
- schetsplan voor een schaftlokaal, 1 calque
- werktekeningen 1940-1941, calques, met tekeningenlijst
- doorsneden en aanzichten gebouwen, 1946. 1 calque

ELFF.110566877

3 vrije woonhuizen en 1 winkelhuis te Egmond aan Zee voor de
Prins Hendrik Stichting.

1940-1942.

NB Zie ook 1.27.

Werktekeningen, 1940-1942 (1-27 en W1-W29). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.117t1 tekeningen

ELFF1.117t2 tekeningen

ELFF1.118 Veranderen pand Bergweg 332 te Rotterdam. Werktekening.
1941

- plan verlaging onderdorpel raam 1e etage Bergweg 173. 1941.

- 2 calques. Werktekeningen. Binnenpuien met details.

- 1 calque. Aanzichten.

ELFF.110566879

Verbouwwerkzaamheden Groenendijk 28 te Dordrecht.
1941

ELFF1.120t1 Schetsen, werktekeningen (1-16). 1941. Calques,
lichtdrukken en blauwdrukken. Met tekeningenlijst.

ELFF1.120t2 Schetsen, werktekeningen (1-16). 1941. Calques,
lichtdrukken en blauwdrukken. Met tekeningenlijst.

ELFF1.121 Werkzaamheden Landhuis aan de Mecklenburglaan 1 te
Wassenaar.

1941

2 calques.

Ontwerptekeningen. Plattegronden.

ELFF.110566881

Bankgebouw voor de NHM (Nederlandse Handels Maatschappij)
aan de Zuid Blaak / Posthoornweg / Wijnstraat te Rotterdam.
1941-1942.

NB De stukken in de inv.nrs. 1.122d1-d7 en 1.122t25-t... zijn afkomstig uit
aanwinsten 2000.20, 2000.36 en 2002.10.

Zie de inleiding op deze inventaris voor de verwervingsgeschiedenis en context
en geschiedenis van het ontwerp.

ELFF1.122d1 afbeeldingen bankgebouwen van de NHM artikel over het
bankgebouw te Rotterdam uit 1916

ELFF1.122d2 tekeningenlijsten

ELFF1.122d3 bestek en voorwaarden elektrische installaties

ELFF1.122d4 beschrijvingen elektrische installaties, liften en
bliksemafleider installaties

ELFF1.122d5 toelichting en kostenraming centrale verwarming e.d.,
maandoverzicht januari, februari en maart

ELFF1.122d6 heiregister (afkomstig van T+T-design)

-
- ELFF1.122d7 berekeningen paalfundering door Ir. K. Bakker (afkomstig van T+T-design)
- ELFF1.122t1 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken. NB tekeningenlijst in 1.122t1. (gaat t/m t17)
- ELFF1.122t2 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t3 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t4 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t5 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t6 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t7 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t8 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t9 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t10 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t11 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t12 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t13 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t14 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t15 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t16 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t17 Schetsplannen [1941]. Calques en lichtdrukken.
- ELFF1.122t18 Werktekeningen 1941-1942. Lichtdrukken. (gaat tm t24)

-
- ELFF1.122t19
Werktekeningen 1941-1942. Lichtdrukken.
- ELFF1.122t20
Werktekeningen 1941-1942. Lichtdrukken.
- ELFF1.122t21
Werktekeningen 1941-1942. Lichtdrukken.
- ELFF1.122t22
Werktekeningen 1941-1942. Lichtdrukken.
- ELFF1.122t23
Werktekeningen 1941-1942. Lichtdrukken.
- ELFF1.122t24
Werktekeningen 1941-1942. Lichtdrukken.
- ELFF1.122t25
Tekeningen 1914 (m.n. blauwdrukken)
- ELFF1.122t26
2 tekeningen uit 1918 (voor en achtergevel bank met uitbreiding)
- ELFF1.122t27
Tekeningen schetsplan A
- ELFF1.122t28
Tekeningen schetsplan B
- ELFF1.122t29
Presentatietekeningen met diverse varianten
- ELFF1.122t30
Plattegronden 1944
- ELFF1.122t31
Situatietekeningen
- ELFF1.122t32
Geveltekeningen uit 1942-1943
1.122t32-1: Ontwerp voor de gevel aan de Zuidblaak voor het
gebouw van de Nederlandse Handel Maatschappij in Rotterdam
1.122t32-2: Ontwerp voor de gevel aan de Wijnstraat voor het
gebouw van de Nederlandse Handel Maatschappij in Rotterdam
- ELFF1.122t33
Plattegronden uit 1942-1943

ELFF1.122t34

Doorsneden uit 1942-1943

ELFF1.122t35

Geveltekeningen, plattegronden en doorsneden uit 1945-1950

1.122t35-1: Definitief ontwerp voor de gevel aan de Zuidblaak voor het gebouw van de Nederlandse Handel Maatschappij in Rotterdam

ELFF1.122t36

Tekeningen gevelfragmenten 1946-1947

ELFF1.122t37

Tekeningen metselwerk buitengevel

ELFF1.122t38

Tekeningen fundering

ELFF1.122t39

Tekeningen ijzeren hekken gevels

ELFF1.122t40

Tekeningen lichtornamenten

ELFF1.122t41

Tekeningen belettering

ELFF1.122t42

Diverse ornamenten (klokken, asbakken, medaillon in vloer legitimatiehal, bronzen ornamenten ventilatiesleuven, gipsen fries, plafondroos, trapleuningen) en meubilair

ELFF1.122t43

Tekeningen kozijnen, puien en deuren

ELFF1.122t44

Tekeningen betimmeringen directiekamer, vergaderzaal en commissarissenkamer

ELFF1.122t45

Tekeningen betreffende natuursteen

ELFF1.122t46

Schema met benodigde stellingen, lijsten met hoeveelheden gevelsteen

ELFF1.122t47

Negatieven bestektekeningen elektra en sparingen voor lift

ELFF1.122t48

Negatieven bestektekeningen lucht, leidingen, kozijnen en liften

ELFF1.122t49

Negatieven bestektekeningen maat en regelwerk, riolering, gas, c.v.

ELFF1.122t50

3 paneeltjes met perspectieftekeningen interieur

1.122t50-1: entree met de receptiebalie in het gebouw van de Nederlandse Handel Maatschappij in Rotterdam

1.122t50-2: effectenhal in het gebouw van de Nederlandse Handel Maatschappij in Rotterdam

1.122t50-3: Bankhal op de parterre in het gebouw van de Nederlandse Handel Maatschappij in Rotterdam

ELFF1.122t51

Kopieën A4-formaat plattegronden

ELFF1.122t52

Geveltekeningen, tekeningen wanden, detailtekeningen, plattegronden, tekeningen tijdelijke voorbouw en bestaand gebouw, tekeningen inrichting

ELFF1.123 Uitbreiding fabriek fa. Hamel aan de Oostzeedijk 106-110 te Rotterdam.

1941-1947

Calques en acuten.

Werktekeningen 1941-1947 (1-17). Met tekeningenlijst.

ELFF.110566883

Inrichting Bankgebouw voor de NHM (Nederlandse Handels Maatschappij) aan de Zuid Blaak / Posthoornweg / Wijnstraat te Rotterdam. Inrichting.

1941-1950.

ELFF1.124t1 Inrichtingselementen. VSA Tekeningen. Ontwerptekeningen 1941-1949. Calques. Met tekeningenlijst. NB Onder meer gevels, trappenhuis, hal, lift, kamers. Deuren, wanden, plafonds, betimmeringen etc.**ELFF1.124t2** Inrichtingselementen. VSA Tekeningen. Ontwerptekeningen 1941-1949. Calques. Met tekeningenlijst. NB Onder meer gevels, trappenhuis, hal, lift, kamers. Deuren, wanden, plafonds, betimmeringen etc.**ELFF1.124t3** Spreekkamer. Ontwerptekeningen en detailtekeningen [1941-1944]. Calques.**ELFF1.124t4** Werktekeningen terrasbanken. 1950. Calques.

ELFF1.125 Werkzaamheden Fabriek Gillet Admiraliteitskade 9 te Rotterdam. 1941-1943.

Werktekeningen 1941-1943 (91-114), calques, met tekeningenlijst.
Weekrapporten 1941, calques.

ELFF.110566885

NV M. de Heer's Fabrieken te Rotterdam.
1941-1944.

ELFF1.126t1 Ontwerptekeningen en werktekeningen 1941-1944 (1-40).
Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.126t2 Rapporten van gewapende betonkolommen. 1942-1943.
Calques, een lichtdruk en een blauwdruk. Met tekeningenlijst. (zie ook t3)

ELFF1.126t3 Rapporten van gewapende betonkolommen. 1942-1943.
Calques, een lichtdruk en een blauwdruk. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)

ELFF1.126t4 Documentatie. Blauwdrukken. Tekeningen van de tekenaar van de fabriek.

ELFF1.126t5 Weekrapporten. 1943. Calques.

ELFF1.127 Ambtswoning voor de Rotterdamse Tramweg Maatschappij (RTM) aan de Maaskade WZ 154 te Rotterdam.

1941-1945.

- Schetsplan, 3 calques.

- Werktekeningen 1941-1945 (1-46). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF1.128 Verbouwing herenhuis Vijverlaan 70 te Rotterdam(eigen huis Elffers).

1941-1946.

Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1941-1946. Calques.

ELFF.110566889

Werkzaamheden Centrale Werkplaatsen Rotterdamse Tramweg Maatschappij (RTM) aan de Rosestraat.

1941-1946.

ELFF1.129t1 - Schetsplan en plan. Aanzichten en plattegronden. 1941 (1-4). Calques. Met tekeningenlijst. / - Werktekeningen en revisietekeningen. 1942 (5-70). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF1.129t2 Werktekeningen 1943-1944 (71-140). Calques. Met tekeningenlijst.

-
- ELFF1.129t3** Werktekeningen 1944-1946 (141-201). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.129t4** Revisietekeningen 1941-1945. Blauwdrukken en lichtdrukken. Met tekeningenlijst. (zie ook t5)
- ELFF1.129t5** Revisietekeningen 1941-1945. Blauwdrukken en lichtdrukken. Met tekeningenlijst. (zie ook t4)
- ELFF1.129t6** Tekeningen van de firma Battenhausen, 1942-1944. Blauwdrukken. calques en lichtdrukken. (zie ook t7)
- ELFF1.129t7** Tekeningen van de firma Battenhausen, 1942-1944. Blauwdrukken. calques en lichtdrukken. (zie ook t6)
- ELFF.110566890**
Gebouw voor de firma Havelaar en Bosch aan de Wijnhaven / hoek Wijnbrugstraat te Rotterdam.
1941-1947.
- ELFF1.130t1** Schetsplan.1941. Aanzichten en plattegronden, onder meer presentatietekeningen. Calques.
- ELFF1.130t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1942-1946 (1-30). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.130t3** Werktekeningen 1943-1946. Calques en een acuat. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.130t4** Werktekeningen, 1946. (61-100). Calques.
- ELFF1.130t5** Werktekeningen 1946 (101-150). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.130t6** Werktekeningen 1946-1947 (151-194). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.130t7** Werktekeningen 1947 (218-238). Calques.
- ELFF1.131** Werkzaamheden Landhuis Musschennest te Putten. Open haard, buitenhuisje,
1942
Ontwerptekeningen (presentatietekeningen) en werktekeningen. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.132** Gemeentelijk gasbedrijf te Leidschendam.
1943. 1 calque.

Schets funderingsconstructie.

ELFF.110566893

Herenhuis Gillet aan de 's-Gravenweg te Rotterdam.
1940-1943.

ELFF1.133t1 2 ontwerptekeningen inrichting en werktekeningen. 1941.
Calques en lichtdrukken.

ELFF1.133t2 Werktekeningen 1940-1941 (1-35). Calques. Met
tekeningenlijst.

ELFF1.133t3 Werktekeningen 1940-1941 (36-65). Calques. Met
tekeningenlijst.

ELFF1.133t4 Werktekeningen 1941 (66-95). Calques en lichtdrukken. Met
tekeningenlijst. NB Bevat ook ontwerptekening 'Plan centrale
verwarming'.

ELFF1.133t5 Werktekeningen, 1943 (96-112). Calques. Met
tekeningenlijst.

ELFF1.133t6 Weekrapporten. 1941. Calques en blauwdrukken.

ELFF1.133t7 Weekrapporten. 1941. Calques en blauwdrukken.

ELFF1.134 Machinistenschool aan de Willem Buytewechstraat te Rotterdam.
1943-1949.

Werktekeningen 1943-1949 (1-17). Calques.

ELFF.110566909

Werkzaamheden Landhuis te Voorburg.
1944.

ELFF1.135t1 Werktekeningen, 1944 (1-34). Calques en een lichtdruk. Met
tekeningenlijst.

ELFF1.135t2 Werktekeningen en ontwerptekeningen, 1944 (1-32).
Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.136 Kantoorpand voor de familie W.A.M. Daniëls aan de Zuidblaak,
straat 377 en de Wijnstraat te Rotterdam.
1944-1946.

Schetsplan. 1944-1946. Calques en lichtdrukken.

ELFF1.137 Stationsgebouwtje te Hoogvliet voor de Rotterdamsche Tramweg
Maatschappij.
1944-1946.

Schetsontwerp (1-3), calques en een lichtdruk. Werktekeningen (4-44), calques. 1944-1946. Met tekeningenlijst.

ELFF.110566897

Pakhuis voor NV Koch's Tabakshandel te Rotterdam.
1944-1947.

ELFF1.138t1 Schetsplan, 1944. Calques. Met tekeningenlijst. NB Bevat presentatietekeningen.

ELFF1.138t2 Werktekeningen en ontwerptekeningen, 1944 (1-19), calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF1.138t3 Werktekeningen, 1945-1946 (36-50). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF1.138t4 Werktekeningen, 1945-1946 (51-80). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF1.138t5 Werktekeningen, 1946 (81-110). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.138t6 Werktekeningen 1946 (111-140). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.138t7 Werktekeningen, 1946 (141-170). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.138t8 Werktekeningen, 1946-1947 (171-205). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF1.138t9 Werktekeningen, 1947 (206-311). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF1.139 Moederhuis / noodgebouw voor het Leger des Heils aan de Oostmaaslaan te Rotterdam Kralingen.
1946.

Werktekeningen, 1946 (1-8), calques.

ELFF1.142 Zaal voor het Leger des Heils te Rotterdam Centrum.
1946.

2 calques

Situatie en een werktekening. 1946.

ELFF1.143 Reconstructie van pand Hartmansstraat 50 te Rotterdam voor het Leger des Heils.
1946-1948.

1 calque

Ontwerptekening. 1 calque. Ca. 1946-1948.

ELFF1.144 Bijeenkomstzaal voor het Leger des Heils te Valthermond.

1947.
Werktekeningen, 1947 (2-7), calques.

- ELFF1.145** Verbouwing NV Vernis en Japanlakfabrieken v/h Klaveren & Zonen.
1946-1949.
Schetsen, bestaande toestand en werktekeningen, 1946-1949 (1-63). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.146** Verbouwing perceel Jodenstraat hoek Muntstraat te Maastricht voor reisbureau Lisonne-Lindeman.
1947.
- Schetsplan. 3 voorstellen. 3 calques.
- Ontwerptekeningen en werktekeningen 1947 (1-20). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- Ontwerp voor uithangborden ten behoeve van 'De geïllustreerde pers'. 1 calque.
- ELFF1.147** Grafsteen Willem August Hamel.
1947. 1 calque.
Ontwerptekening, 1947.
- ELFF1.148** Hotel Restaurant Regina aan het Binnenhof 22 te Den Haag.
1947. 2 calques
Plattegronden bij brandschaderapport. 1947. 2 calques.
- ELFF1.149** Bakkerijen J. Jansse. Verbouwing fabriek Maashaven aan de Herman Costerstraat te Rotterdam.
1947-1948.
- schetsplan en bestaande toestand, calques.
- planningsschema, 1 calque
- ontwerptekeningen en werktekeningen 1947-1948 (1-35). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.150** Bakkerijen J. Jansse. Verbouwing fabriek Maashaven aan de H. Costerstraat.
1947-1948.
Werktekeningen 1947-1948 (36-69). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.151** Werkzaamheden bakkerijen voor J. Jansse aan de Volmarijnstraat, de Van Somerenweg, de Schoterbosstraat en de Oranjeboomstraat te Rotterdam.
1947-1949.
Ontwerptekeningen en werktekeningen. Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.152** Werkzaamheden winkelpand Forty Four aan de Witte de Withstraat 57 te Rotterdam.
1947-1950.
Ontwerptekeningen en werktekeningen, waaronder een presentatietekening van het etalage decor. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.153** NV Nederlandse Ford Automobielfabriek te Rotterdam.
1949. 2 calques.
Situatie.

- ELFF1.154** Brood- en banketwinkel aan de Stadhoudersweg te Rotterdam voor J. Jansse Bakkerijen.
1949.
Ontwerptekeningen en werktekeningen 1949 (1-17). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.155** Plan voor de verbouw een benedenhuis tot winkelruimte aan de Feracolijslaan te Maassluis voor J. Looyen.
1949. 2 calques.
Werktekeningen. 1949.
- ELFF1.156 Verbouwing zaal Christelijke School aan de 's Gravenweg 29 te Rotterdam-Oost.
1950. 1 calque
Schetsplan. 1950. 1 calque. Gevels, plattegronden, doorsneden.
- ELFF1.157** Herinrichting woonhuis W. Jansse aan de Randweg 58 te Rotterdam-Zuid.
1951. 20 calques
- Opmetingstekening en tekening bestaande situatie. Plattegronden. 2 calques.
- Ontwerptekeningen verbouwing suite, aanzichten en een perspectief. 2 calques.
- Werktekeningen 1951 (1-16). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF1.158** Oosterkapel Nederlands Hervormde Gemeente Kralingen te Rotterdam.
1951. 3 calques.
Opmetingstekening, plattegrond en doorsnede, situatie. 1951.
- ELFF1.159 Slaapkamerkast voor dhr. Elffers.
1953. 1 calque
Constructietekening. 1953. 1 calque.
- ELFF1.160 European Bridgeleague 1957 Wien (Wenen).
1957. 1 calque
Inrichtingsplan. Plattegrond. 1 calque.
- ELFF1.161** Woonhuis te Leiden voor dhr. F. Diemer.
1969. 2 calques.
Werktekeningen 1969.
- ELFF1.162 Ontwerp inrichting grote kantooral Nationale Levensverzekeringsbank, Schiekade, Rotterdam,
1970 1 paneel
Presentatietekening. Perspectief. Inkt en waterverf. Papier verlijmd op een kartonnen paneel.
- ELFF.110567055**
Fabrieksgebouwen voor de NV Verma te Utrecht.
1947-1949.
- ELFF108t1** Ontwerptekeningen 1947. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF108t2** Werktekeningen 1948-1949 (1-47). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF108t3** Werktekeningen, 1949 (51-72). Calques. Met tekeningenlijst.

-
- ELFF113** Fabriek te Scherpenzeel voor Schop's Vleeswaren- en Conservenfabrieken NV.
1951.
Schetsplan en ontwerptekeningen. 1951. Calques.
- ELFF115** Reisbureau Lisonne Lindeman te Rotterdam.
1948.
Opmetingstekeningen, ontwerptekeningen, werktekeningen (1-40). 1948.
Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF122** Werkzaamheden winkelpand Forty Four aan de Leidschestraat 7 te Amsterdam.
1950-1952. 2 calques
- Paktafel (werknr. 122). Werktekening, 1950. 1 calque.
- Etalagebetimmering (werknr. 209). Werktekening, 1952, 1 calque.
- ELFF.110567059**
Gebouw voor Blikman en Sartorius aan de Witte De Withstraat te Rotterdam.
1949-1951.
- ELFF127t1** Ontwerptekeningen vlaggen en reclame-embleem. Calques. NB
Tekeningen vlaggen ontbreken.
- ELFF127t2** Werktekeningen 1949-1950 (1-52). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF127t3** Werktekeningen 1949-1950 (51-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF127t4** Werktekeningen en ontwerptekeningen, 1950-1951 (101-165).
Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF127t5** Betontekeningen 1949. Acuten. (zie ook t6)
- ELFF127t6** Betontekeningen 1949. Acuten. (zie ook t5)
- ELFF.110567060**
Leger des Heils, gebouw Afdeling 1 aan de Laurierlaan te Rotterdam.
1948-1949.
- ELFF128t1** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1948-1949. Calques en een lichtdruk. Met tekeningenlijst.
- ELFF128t2** Werktekeningen, 1949 (51-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF128t3** Werktekeningen, 1949 (101-150). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF128t4** Werktekeningen, 1949-1950 (151-207). Calques. Met

tekeningenlijst.

- ELFF128t5** Betontekeningen 1948-1949. (818/5-17). Elffers/Aronsohn, acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF132** Verbouwing Christelijke School voor LO - MULO - HBS aan de 's-Gravenweg te Rotterdam. 1946-1951.
Situatie en werktekeningen, onder meer van belettering. 1946-1951. Calques.
- ELFF.110567062**
Key en Kramer.
1946-1949.
- ELFF142t1** Diverse ontwerptekeningen. Calques en een lichtdruk. [ca. 1946-1948].
- ELFF142t2** Diverse tekeningen fabriek en woonhuis. Ontwerptekeningen, werktekeningen en situatie fabriek. 1947-1948. Calques.
- ELFF142t3** Restauratie en verandering kantoorgebouw. Werktekeningen, 1948-1949. Calques en acuten. (zie ook t4)
- ELFF142t4** Restauratie en verandering kantoorgebouw. Werktekeningen, 1948-1949. Calques en acuten. (zie ook t3)
- ELFF.110567063**
Key en Kramer. (2)
1947
- ELFF144t1** Fabrieksgebouwen en terreinafscheidingen. Ontwerptekeningen, werktekeningen en een situatie. 1947. Calques.
- ELFF144t2** Portiersloge. Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1949. Calques.
- ELFF.110567064**
Kerkgebouw Vrije Evangelische Gemeente te Rotterdam. 1949-1951.
NB Opdracht overgenomen van P. van de Kraan, opdracht uit het bureau van zijn overleden vader.
- ELFF147t1** Situaties, calques. Werktekeningen, 1949 (1-50), calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF147t2** Werktekeningen 1949-1950 (51-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF147t3** Werktekeningen 1950 (101-150). Calques. Met tekeningenlijst.

-
- ELFF147t4** Werktekeningen, 1950-1951 (151-218). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF147t5** Betontekeningen, 1949 (1-28). Acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF151** Opslagplaatsen en kantoorgebouw t.b.v. IJzerhandel Sideron aan de Quarantaineweg te Rotterdam.
1951.
Schetsplan en ontwerptekeningen. 1951. Calques.
- ELFF154** Chocoladefabriek Engelbracht aan de Polderstraat 10 te Rotterdam.
1948-1949.
Ontwerptekeningen 1948-1949. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF155** Key en Kramer. Woning aan de Adriaan van Heelstraat 19 te Maassluis.
1948. 1 calque.
Ontwerptekening. Plattegronden en aanzichten. 1948.
- ELFF156** Kantoor en schaftlokaal voor de fa. W.A. Hamel aan de Oostzeedijk 10a te Rotterdam.
1949.
Ontwerptekeningen / schetsplan, calques. Werktekeningen, 1949 (1-63).
Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF157** Woonhuis van Mevrouw W.A. Hamel aan de Lambertweg 24 te Rotterdam.
1948.
1 werktekening, 1948 (3). Calque.
- ELFF.110567070**
Gebouw voor Imperial Chemical Industries (ICI) te Rotterdam.
1949-1952.
- ELFF163t1** Werktekeningen, 1949-1950 (1-50). Calques. Met tekeningenlijst.
(zie ook t2)
- ELFF163t2** Werktekeningen, 1949-1950 (1-50). Calques. Met tekeningenlijst.
(zie ook t1)
- ELFF163t3** Werktekeningen, 1950 (51-75). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t4** Werktekeningen, 1950 (76-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t5** Werktekeningen, 1950 (101-125). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t6** Werktekeningen, 1950 (126-150). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

-
- ELFF163t7** Werktekeningen, 1950 (152-175). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t8** Werktekeningen, 1950-1951 (176-200). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t9** Werktekeningen, 1951 (201-225). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t10** Werktekeningen, 1951 (226-250). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t11** Werktekeningen, 1951 (252-275). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t12** Werktekeningen, 1951 (276-300). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t13** Werktekeningen, 1951 (301-325). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t14** Werktekeningen, 1951-1952 (326-420). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t15)
- ELFF163t15** Werktekeningen, 1951-1952 (326-420). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t14)
- ELFF163t16** Betontekeningen Aronsohn (2-25). Acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t17** Betontekeningen Aronsohn en Nagtglas Versteeg (26-44). Acuten en calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF163t18** Tekeningen inrichting en meubilair. 1949-1952. Calques en lichtdrukken.
- ELFF164** Landhuis C.M.A. van Aalst aan de Edescheweg 101, Bennekom. 1948.
Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1948 (1-25). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF165** Kantoorgebouw Key en Kramer Asphalt Ruberoid NV Maassluis. Gebouwen en installaties. 1949-1955.
Taxatierapport, laadsteiger, situatie. Calques en acuten. Werktekeningen, 1949-1955 (1-72). Calques.
- ELFF167** Verandering kantoor in woning t.b.v. fa. W.A. Hamel in pand Oostzeedijk Rotterdam. 1948. 1 calque.
Wijziging bouwplan t.b.v. vergunning, plattegronden. 1948 (1).
- ELFF170** [Uitbreiding] fabriek W.A. Hamel aan de Oostzeedijk 106-110 te

Rotterdam.
1949.
Werktekeningen, 1949. Calques en acuten.

ELFF170.1 Schetsplan voor uitbreiding fabriek fa. W.A. Hamel aan de Oostzeedijk te Rotterdam.
1953. 1 calque
Plattegrond en aanzichten.

ELFF.110567076
Machinefabriek gebroeders Van der Veen aan de Schiestraat te Rotterdam.
1951-1953.

ELFF172t1 Werktekeningen 1951-1952 (4-23). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF172t2 Werktekeningen 1952 (27-50). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF172t3 Werktekeningen 1952-1953 (51-74). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF175 Key en Kramer. Restauratie garage.
1949. 1 calque
Ontwerptekening. 1949.

ELFF.110567124
Veilinggebouw, algemeen verkoopplokaal 'Emporium' aan de Kipstraat te Rotterdam. I.s.m. Architectenbureau Van Nieuwenhuijzen, Van der Heyden en Moerman.
1950-1952.

ELFF176t1 - Ontwerptekeningen, lichtdrukken, calques en acuten. / -
Werktekeningen 1950-1951 (1-50), calques en acuten, met tekeningenlijst

ELFF176t2 Werktekeningen 1950 (51-100). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF176t3 Werktekeningen 1950-1951 (101-150). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF176t4 Werktekeningen 1951 (151-210). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF176t5 Werktekeningen 1951-1952 (201-270). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF176t6 Betontekeningen 1950 (B1-B14). Acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567125
Expositieruimte aan de Jonker Fransstraat 37 te Rotterdam voor de firma S. van Buren.

1949-1951.

ELFF178t1 Schetsplan. Plattegronden, aanzicht, doorsnede, situatie. 1949. 1 calque.

ELFF178t2 Schets interieur (gang kantoor), 1 calque. Ontwerptekeningen en werktekeningen 1950-1951 (1-33). Calques en een acuat. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567126

Internaat / studentenhuus te Doorn voor de Christelijke Philantropische Inrichtingen.

1953-1954.

ELFF179t1 Schetsplan, 1953 (4 bladen) en werktekeningen (11-24). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF179t2 Werktekeningen, 1953 (25-50). Calques.

ELFF179t3 Werktekeningen, 1953 (51-75). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF179t4 Werktekeningen, 1953 (76-100). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF179t5 Werktekeningen, 1953 (101-125). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF179t6 Werktekeningen, 1953 (126-150). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF179t7 Werktekeningen, 1953 (151-175). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF179t8 Werktekeningen, 1954 (176-200). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF179t9 Werktekeningen, 1954 (201-235). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567127

Kunstharsfabriek 'Synthese' te Katwijk.

1951-1952.

ELFF181t1 Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1951-1952 (1-25). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF181t2 Werktekeningen 1952 (26-50). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF181t3 Werktekeningen, 1952 (51-75). Calques, met tekeningenlijst.

ELFF181t4 Werktekeningen 1952 (76-88). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF181t5 Werktekeningen 1951-1952 (101-119) en betontekeningen. Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

- ELFF182** Woningbouw MAK's aannemingsbedrijf aan de Dorpsweg te Rotterdam.
1951-1952.
Ontwerptekeningen en werktekeningen 1951-1952 (1-22). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567129**
Woongebouw voor Ouden van Dagen te Rotterdam Hillegersberg voor de Stichting van Burgerwoningen voor lidmaten van de Nederlands Hervormde Gemeente Rotterdam.
1952-1954.
- ELFF183t1** Ontwerptekening (calque met perspectief en situatie); werktekeningen 1952 (1-40). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF183t2** Werktekeningen, 1952-1953 (41-80). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF183t3** Werktekeningen, 1953-1954 (81-145). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF186** Werkzaamheden Fitst Church of Christ Scientist aan de Andries Bickerweg te Den Haag.
1952.
Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1952. Calques.
- ELFF187** Machinale Glasfabriek 'De Maas' te Maassluis.
1951-1952.
Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1951-1952. Calques.
- ELFF192** Landhuis te Hillegersberg voor dhr. A. Mak.
1951.
Ontwerptekening/bestektekening en werktekeningen 1951 (2-58). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF194** Hotel Hoek aan de Koningin Wilhelmina Boulevard 13 te Noordwijk aan Zee. Herinrichting.
1950-1951.
- Schetsplan, calques. Tekeningen bestaande toestand.
- Werktekeningen, 1950-1951 (1-10), calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567134**
Kledingmagazijn Dijckhof aan de Hoogstraat te Rotterdam.
1953-1954.
- ELFF195t1** Werktekeningen 1953 (5-45). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF195t2** Werktekeningen 1953 (46-90). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF195t3** Werktekeningen 1953-1954 (91-135). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF195t4** Werktekeningen 1954 (136-179). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567135

Landhuis aan de 's-Gravenweg te Rotterdam voor dhr. Gleichman.
1953-1954.

ELFF197t1 Schetsen. Aanzichten, plattegronden [1953]. 5 calques.

ELFF197t2 Ontwerptekeningen en werktekeningen 1953 (1-30). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF197t3 Werktekeningen 1953 (31-50). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF197t4 Werktekeningen 1953-1954 (51-77). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567136

Landhuis voor dhr. J.G. Mak te Hillegersberg.
1953-1956.

ELFF199t1 Werktekeningen 1953 (1-25). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF199t2 Werktekeningen 1953 (26-50). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF199t3 Werktekeningen en ontwerptekeningen 1953-1956 (51-79).
Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567137

Textielvakschool Enschede.
1951-1952.

ELFF200t1 Werktekeningen 1951-1952 (11-25). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF200t2 Werktekeningen 1952 (26-50). Calques en een acuat. Met tekeningenlijst.

ELFF200t3 Werktekeningen 1952 (51-75). Calques.

ELFF200t4 Werktekeningen 1952 (76-100). Calques en acuten.

ELFF200t5 Werktekeningen 1952 (101-125). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF200t6 Werktekeningen 1952 (126-149). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF200t7 Werktekeningen 1953 (151-200). Calques en acuten.

ELFF200t8 Werktekeningen 1953-1962 (201-301). Calques.

ELFF203 Clubhuis voor meisjes aan de Van Speijkstraat 153 te 's-

Gravenhage.
1951-1952.
Ontwerptekeningen. 1951-1952. 4 calques.

ELFF.110567139

Verbouwing pand Westersingel 33 te Rotterdam voor de familie Daniëls.
1952-1953.

ELFF204t1 Ontwerptekeningen en werktekeningen (5-30). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF204t2 Werktekeningen 1953 (31-60). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF205 Inrichting van een tijdelijke showroom voor Ford aan de Nieuwe Binnenweg te Rotterdam.
1952

Ontwerptekeningen 1952, waaronder 1 presentatietekening. Calques en een ac uut.

ELFF.110567141

Magazijnpand voor NV AFG Avis te Rotterdam.
1953-1954.

ELFF207t1 Schets, palenplan en werktekeningen, 1953-1954 (1-20). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF207t2 Werktekeningen. 1953-1954 (21-45). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF207t3 Werktekeningen 1954 (46-70). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF208 Kunstharsfabriek 'Synthese' NV te Katwijk.
1952

Schetsplan en werktekeningen (1-33). 1952. Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567143

Groen van Prinsterer Lyceum te Vlaardingen.
1954-1957.

ELFF210t1 Schetsen. Calques.

ELFF210t2 Werktekeningen 1954-1955 (12-35). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF210t3 Werktekeningen, 1954-1955 (36-60). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF210t4 Werktekeningen 1954 (61-90). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF210t5 Werktekeningen, 1954 (91-120). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

-
- ELFF210t6** Werktekeningen 1954-1955 (121-145). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF210t7** Werktekeningen, 1954-1955 (146-170). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF210t8** Werktekeningen 1955 (171-200). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF210t9** Werktekeningen 1955 (201-235). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF210t10** Werktekeningen 1955-1956 (236-276). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF210t11** Artikel in Bouw, 14-11-1957, no. 37, p 914-919.
- ELFF.110567144**
Schop's Vleeswarenfabriek te Rotterdam. Transformatorgebouwtje. 1952-1953.
- ELFF211t1** Werktekeningen 1952-1953. Calques.
- ELFF211t2** Betontekeningen. [1952]. Calques.
- ELFF213** Bakkerijen J. Jansse aan de Groene Hilledijk 172 te Rotterdam. 1953-1954.
Ontwerptekeningen en werktekeningen 1953-1954 (1-29). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF214** Winkelpand Greve aan de Hoogstraat te Rotterdam. 1955.
Werktekeningen 1955 (5-35). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF215** Kantoorvleugel Sikkens Lakfabrieken Sassenheim. 1953.
Werktekeningen 1953 (1-82). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567148**
Ruteck's Lunchroom aan het Raadhuisplein te Rotterdam. 1954-1957.
- ELFF218t1** Schetsen interieur en exterieur. Calques.
- ELFF218t2** Werktekeningen, 1954 (1-40). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF218t3** Werktekeningen, 1954 (1-50). Calques.
- ELFF218t4** Werktekeningen, 1953-1955 (51-97), calques. Ontwerptekeningen meubilair, waaronder een perspectieftekening, calques.

-
- ELFF218t5** Werktekeningen, 1954 (41-80). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF218t6** Werktekeningen 1954 (81-110). Calques.
- ELFF218t7** Werktekeningen, 1954 (111-135). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF218t8** Werktekeningen, 1954-1955 (136-175). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF218t9** Werktekeningen, 1954-1955 (176-215). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF218t10** Werktekeningen, 1955-1957 (216-260). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567149**
Landgoed Beukbergen te Zeist. Kapel en verbouwing koetshuis tot woonhuis.
1953-1954.
- ELFF219t1** Kapel. Werktekeningen 1953-1954 (1-29; 101-110). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF219t2** Verbouwing koetshuis tot woonhuis. Werktekeningen 1953-1954. (30-75). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF220** Verbouwing modemagazijn Dijckhoff te Utrecht.
1958-1959.
Ontwerptekeningen en werktekeningen 1958-1959. Calques.
- ELFF223** Open haard en schuur voor P.T.C. v.d. Hoeven te Zundert.
1956.
Ontwerptekeningen, bestektekening en werktekeningen. 1956. Calques.
- ELFF.110567152**
Slavenburg's bank aan de Coolsingel te Rotterdam.
1955-1958.
- ELFF226t1** Werktekeningen 1955-1956 (20-50). Calques.
- ELFF226t2** Werktekeningen 1956 (51-75). Calques.
- ELFF226t3** Werktekeningen 1956 (76-100). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF226t4** Werktekeningen 1956 (101-125). Calques en acuten.
- ELFF226t5** Werktekeningen 1956 (126-150). Calques en acuten.

-
- ELFF226t6** Werktekeningen 1956 (176-200). Calques en acuten.
- ELFF226t7** Werktekeningen 1956 (201-225). Calques.
- ELFF226t8** Werktekeningen, 1956 (225-250). Calques.
- ELFF226t9** Werktekeningen, 1956-1957 (251-275). Calques.
- ELFF226t10** Werktekeningen, 1956 (276-300). Calques.
- ELFF226t11** Werktekeningen, 1956 (301-325). Calques en acuten.
- ELFF226t12** Werktekeningen 1956-1957 (326-350). Calques en acuten.
- ELFF226t13** Werktekeningen, 1956-1957 (351-375). Calques.
- ELFF226t14** Werktekeningen, 1957 (376-400). Calques en acuten.
- ELFF226t15** Werktekeningen, 1957 (401-425). Calques.
- ELFF226t16** Werktekeningen, 1957 (425-450). Calques.
- ELFF226t17** Werktekeningen, 1957 (451-475). Calques.
- ELFF226t18** Werktekeningen, 1957 (476-500). Calques.
- ELFF226t19** Werktekeningen, 1957 (501-525). Calques.
- ELFF226t20** Werktekeningen, 1957 (526-550). Calques.
- ELFF226t21** Werktekeningen 1957-1958 (538-596). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF226t22** Directiekamers, Café de la Paix, Schoenwinkel 'Manfield'. Ontwerptekeningen en werktekeningen 1956-1958 (1-31). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF226t23** Directiekamer voor Marathon Staal op de vijfde verdieping. Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1957. Calques.
- ELFF226t24** Schetsen: Hal, Bankwand, Directiehal, Directiekamer, Restaurant, Manfield schoenenwinkel. Perspectieven, aanzichten en plattegronden. Waaronder presentatietekeningen. Calques.
- ELFF227** Christelijke Huishoudschool aan het Pinasplein te Rotterdam. 1960.
Werktekeningen. 1960. Calques.

-
- ELFF228** Bungalow voor Ds. J. de Waard op landgoed Beukbergen te Zeist. 1954.
Werktekeningen 1954 (3-22). Calques.
- ELFF229** 1e uitbreiding Textielvakschool Enschede. 1954-1956.
Ontwerptekening, 1 calque; werktekeningen 1954-1956 (2-29), calques, met tekeningenlijst.
- ELFF230** Schop's Vleeswarenfabriek te Rotterdam. 1954-1956.
Werktekeningen 1954-1956 (6-13; 86-88). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567261** Uitbreiding Gebouw Imperial Chemical Industries (ICI). 1955-1964.
- ELFF232t1** Werktekeningen 1955 (1-25). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t2** Werktekeningen 1956 (26-50). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t3** Uitbreiding Gebouw Imperial Chemical Industries. Werktekeningen, 1955 (51-75). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t4** Werktekeningen, 1955 (76-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t5** Werktekeningen, 1955-1956 (101-135). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t6** Werktekeningen 1955 (136-170). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t7** Werktekeningen 1956 (291-325). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t8** Werktekeningen 1957-1964 (326-371). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF232t9** Werktekeningen 1956 (251-290). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567262** Uitbreiding Textielvakschool Enschede. I.s.m. G. Beltman. 1955-1958.
- ELFF235t1** Schetsontwerpen, 1955, (S1-S2), calques. Werktekeningen, 1955-1958, (3-50), calques.
- ELFF235t2** Werktekeningen. 1956-1958. Calques en acuten. (zie ook t3)
- ELFF235t3** Werktekeningen. 1956-1958. Calques en acuten. (zie ook t2)

ELFF.110567263

Landhuis voor dhr. L. Wijler te Rotterdam.
1954-1955.

ELFF236t1 Ontwerptekeningen en werktekeningen 1954-1955 (1-63).
Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)

ELFF236t2 Ontwerptekeningen en werktekeningen 1954-1955 (1-63).
Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)

ELFF.110567264

Uitbreiding gebouw International Chemical Industries (ICI) NV
(gebouw 'Het graanhuis') , Rotterdam.
1956.

ELFF237t1 Werktekeningen, 1956 (171-210). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF237t2 Werktekeningen, 1956 (211-250). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567265

Wijkgebouw voor Het Groene Kruis te Gorinchem.
1958-1960.

ELFF241t1 Werktekeningen, 1958-1959 (1-25). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF241t2 Werktekeningen, 1958 (26-50). Calques en acuten. Met
tekeningenlijst.

ELFF241t3 Werktekeningen, 1959 (51-75). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF241t4 Werktekeningen, 1959-1960 (76-94). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567266

Kantoorgebouw en zettersrij voor de dagbladen 'De Rotterdammer'
en 'Trouw'.
1956-1959.

ELFF.110567464

Werktekeningen 1956-1957 (26-50). Calques. Met tekeningenlijst.
(zoek)

ELFF242t2 Werktekeningen 1957 (51-75). Calques. Met tekeningenlijst. (zie
ook t3)

ELFF242t3 Werktekeningen 1957 (51-75). Calques. Met tekeningenlijst. (zie
ook t2)

ELFF242t4 Werktekeningen 1957 (76-105). Calques. Met tekeningenlijst.

-
- ELFF242t5** Werktekeningen 1957 (101-125). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF242t6** Werktekeningen 1957-1958 (126-150). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF242t7** Werktekeningen 1956-1958 (151-175). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF242t8** Werktekeningen 1958 (176-200). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF242t9** Werktekeningen 1958 (201-225). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF242t10** Werktekeningen 1958 (226-243). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF242t11** Revisietekeningen 1958-1959. Lichtdrukken.
- ELFF242t12** Werktekeningen 1958. Calques.
- ELFF242t13** Tekeningen interieur [1958]: schetsontwerp directiekamer en vergaderruimte, waaronder enkele presentatietekeningen. Calques.
- ELFF.110567267**
Uitbreiding Key en Kramer Asphalt Ruberoid NV Maassluis. 1954-1964.
- ELFF244t1** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1954-1964 (1-40). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF244t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1954-1964 (1-40). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)
- ELFF244t3** Werktekeningen, 1955-1958 (41-88). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF244t4** Ontwerptekeningen, onder meer tuinaanleg, 4 calques. Werktekeningen, 1960-1964 (89-126), calques.
- ELFF245** Conciërgewoning Textielvakschool Enschede. 1958.
Werktekeningen 1958 (3-14). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567269**
Nationale Levensverzekering Bank te Enschede. 1957-1958.
- ELFF247t1** Bestektekeningen en werktekeningen 1957 (1-25). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF247t2** Bestektekeningen en werktekeningen 1957 (1-25). Calques en

acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)

ELFF247t3 Werktekeningen 1957 (26-50). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t4)

ELFF247t4 Werktekeningen 1957 (26-50). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t3)

ELFF247t5 Werktekeningen 1957 (51-75). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF247t6 Werktekeningen 1957-1958 (76-100). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF247t7 Werktekeningen 1957-1958 (101-125). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t8)

ELFF247t8 Werktekeningen 1957-1958 (101-125). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t7)

ELFF247t9 Werktekeningen 1958 (126-165). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF247t10 Werktekeningen, 1958. Calques.(zie ook t11)

ELFF247t11 Werktekeningen, 1958. Calques.(zie ook t10)

ELFF250 Inrichting kantoor Meent 93 te Rotterdam.
1955-1962.

Ontwerptekeningen, calques. Werktekeningen 1955-1962 (1-20), calques en lichtdrukken, met tekeningenlijst.

ELFF250.1 Grafsteen Susanna Elizabeth Hartman (mevrouw Elffers-Hartman).
1962

NB blad onderdeel van dossier project 250.

ELFF.110567274

Tehuis voor oude van dagen 'Avondrust'. Strijen.
1956-1959.

ELFF251t1 Ontwerptekeningen, onder meer situaties, calques.

ELFF251t2 Werktekeningen 1956-1958 (10-25). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF251t3 Werktekeningen 1958-1959 (26-50). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.

ELFF251t4 Werktekeningen 1958 (51-75). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF251t5 Werktekeningen, 1958 (76-100). Calques, met tekeningenlijst.

-
- ELFF251t6** Werktekeningen. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF251t7** Werktekeningen 1958-1959 (125-155). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567275**
Verbouwing kledingsmagazijn Dijckhoff te Den Haag.
1956-1957.
- ELFF252t1** Werktekeningen, 1956-1957. Calques.
- ELFF252t2** Blauwdrukken van de verbouwing in 1936 door Bureau Molenaar en Siebers.
- ELFF.110567276**
GG en GD (Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst)
Eindhoven.
1958-1963.
Ontwerptekeningen, bestektekeningen en werktekeningen. Calques en acuten.
- ELFF257.1** Tekeningen
- ELFF257.2** Tekeningen
- ELFF.110567278**
Cantine voor NV Boele's Scheepswerven en Machinefabriek te
Bolnes.
1955-1957.
- ELFF258t1** Voorlopige ontwerptekeningen. Calques.
- ELFF258t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen 1955 (8-25). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF258t3** Werktekeningen 1956 (6-25). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF258t4** Werktekeningen 1956 (26-54). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF258t5** - Vervallen werktekeningen. Calques. - Werktekeningen 1955-1956 (28-43 + 65). Calques.
- ELFF258t6** Werktekeningen 1956-1957 (56-84). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF261** Verbouw en inrichting van pand Heemraadssingel 299 te Rotterdam.
1955. 7 calques

- schets, 1 calque
 - bestaande toestand, plattegrond, 1 calque
 - plan, plattegronden, 1 calque
 - ontwerptekeningen 1955 (1-4). Plattegronden, aanzichten, doorsneden.
 Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF269 Ruteck's Lunchroom aan de Korte Brugstraat 13 te Breda.
 1956

- Schetsplan, lichtdrukken en calques. Werktekeningen, 1956 (1-120). Calques.
 Met tekeningenlijst.
 - Werkprogramma (planning), 1 calque.

ELFF272 Ruteck's Lunchroom aan de Nieuwedijk te Amsterdam.
 1955-1957.

Tekeningen bestaande toestand, schetsontwerp (waaronder perspectieven),
 werktekeningen. Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF.110567283

Kantoorgebouw Automobielfabriek Ford Amsterdam
 1957-1958.

ELFF273t1 Ontwerptekeningen kantoor, directiekamer en meubilair
 directiekamer. [1957]. Onder meer presentatietekeningen.
 Calques.

ELFF273t2 Werktekeningen 1957 (1-25). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF273t3 Werktekeningen 1957 (26-50). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF273t4 Werktekeningen 1957 (51-75). Calques.

ELFF273t5 Werktekeningen 1957-1958 (76-100). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF273t6 Werktekeningen 1957 (74-80). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF275 Key en Kramer .Maassluis. Uitbreiding.
 1956

Werktekening aanbouw beitsinrichting (buitenopslag). 1956.

1 calque.

ELFF276 Uitbreiding Sikkens Lak- en Vernisfabrieken.
 1955-1956.

Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1955-1956 (7-32). Calques. Met
 tekeningenlijst.

ELFF.110567286

Fabrieksgebouw NV Schop's Vleeswaren- en Conservenfabriek te
 Harderwijk.
 1956-1957.

ELFF278t1 Ontwerptekeningen, bestektekeningen en werktekeningen. 1956-
 1957. Calques.

- ELFF278t2** Werktekeningen, 1957 (26-60). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF279** Key en Kramer. Maassluis. Ketelhuis, beitsinrichting, pompenkamer, brandweerloods, rijwielberging.
1956.
Werktekeningen. 1956. Calques.
- ELFF.110567288**
Holland Amerika Lijn (HAL). Theater ss Rotterdam.
1958-1959.
- ELFF281t1** Ontwerptekeningen waaronder enkele perspectieven. Calques.
- ELFF281t2** Werktekeningen 1958 (9-71). Calques en lichtdrukken. Met tekeningenlijst.
- ELFF281t3** Werktekeningen 1958 (31-60). Calques.
- ELFF281t4** Werktekeningen 1958-1959 (61-71; 281). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF283** Kantoorgebouw/winkelpand en zetterij voor de dagbladen 'De Rotterdammer' en 'Trouw'.
1961-1962.
- Ontwerptekening. Plattegrond. 1 calque.
- Werktekeningen 1961-1962 (1-7). Calques met tekeningenlijst.
- Ontwerptekening naambord/deurbord 'De Rotterdammer advertentie afdeling'.
1 calque en 1 lichtdruk.
- ELFF.110567290**
Verbouwing woonhuis voor dhr. D.A. Kramer (Key en Kramer Asphaltfabriek) aan de Plaswijcklaan 47 te Rotterdam.
1956-1960.
- ELFF286t1** Ontwerptekeningen 1956. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF286t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1960 (1-16). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF294** Kerkgebouw voor de Nederlands Hervormde Gemeente (Hoflaankerk) te Rotterdam Kralingen. Restauratie.
1957.
Tekeningen bestaande toestand, schetsplan en werktekeningen, 1957 (1-15); ontwerptekeningen meubilair / inrichtingselementen. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567292**
Schoolgebouw voor het Christelijk Lyceum te Voorburg.
1958-1964.

-
- ELFF295t1** Ontwerptekeningen, calques en acuten. Werktekeningen, 1958-1960 (1-29), calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF295t2** Werktekeningen, 1958-1959 (21-60). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t3)
- ELFF295t3** Werktekeningen, 1958-1959 (21-60). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF295t4** Werktekeningen, 1958 (61-100). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t5)
- ELFF295t5** Werktekeningen, 1958 (61-100). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t4)
- ELFF295t6** Werktekeningen, 1959 (101-130), calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t7)
- ELFF295t7** Werktekeningen, 1959 (101-130), calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t6)
- ELFF295t8** Werktekeningen 1959 (131-155). Calque en acuten. (zie ook t9)
- ELFF295t9** Werktekeningen 1959 (131-155). Calque en acuten. (zie ook t8)
- ELFF295t10** Werktekeningen 1959 (156-180). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t11)
- ELFF295t11** Werktekeningen 1959 (156-180). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t10)
- ELFF295t12** Werktekeningen 1959 (181-205). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF295t13** Werktekeningen 1959 (206-240). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF295t14** Werktekeningen 1959 (241-270). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF295t15** Werktekeningen 1959-1964 (271-326). Calques.
- ELFF298** Verbouwing magazijn fa. W.A. Hamel aan de Oostzeedijk 106-110 te Rotterdam.
1956-1958.
Werktekeningen 1956-1958 (1-19). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF301** Verbouwing woonhuis aan de Bronsteeweg 55 te Heemstede.

1957.
Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1957. Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF303 Protestants kerkcentrum te Tollebeek Noordoostpolder.
1960. 5 calques.
Ontwerptekening, bestektekeningen en publicatietekeningen. 1960.

ELFF306 Key en Kramer. Maassluis. Afdak tussen gebouw C en voormalige
viskelder.
1957. 1 calque
Werktekening. 1957.

ELFF307 Inrichting garage voor de fa. Hamel Bosland.
1957.
Ontwerptekeningen en werktekeningen 1957 (1-13). Calques en acuten. Met
tekeningenlijst.

ELFF.110567298
Schoolgebouw voor de Christelijke HBS te Breda.
1957-1959.

ELFF312t1 - Schetsplan, 1958 (S1-S9), calques en een lichtdruk. -
Werktekeningen, 1958, (14-25), calques. Met tekeningenlijst.

ELFF312t2 Werktekeningen 1957-1958 (26-50). Calques. Met tekeningenlijst.
(zie ook t3)

ELFF312t3 Werktekeningen 1957-1958 (26-50). Calques. Met tekeningenlijst.
(zie ook t2)

ELFF312t4 Werktekeningen 1958 (51-75). Calques en acuten. Met
tekeningenlijst. (zie ook t5)

ELFF312t5 Werktekeningen 1958 (51-75). Calques en acuten. Met
tekeningenlijst. (zie ook t4)

ELFF312t6 Werktekeningen, 1958 (76-100). Calques. Met tekeningenlijst.

ELFF312t7 Werktekeningen, 1958 (110-130). Calques en acuten.

ELFF312t8 Werktekeningen, 1958 (125-150). Calques en acuten. Met
tekeningenlijst.

ELFF312t9 Werktekeningen, 1958-1959 (151-175). Calques. Met
tekeningenlijst.

ELFF312t10 Werktekeningen, 1958-1959 (176-207). Calques en acuten. Met
tekeningenlijst. (zie ook t11)

ELFF312t11 Werktekeningen, 1958-1959 (176-207). Calques en acuten. Met

tekeningenlijst. (zie ook t10)

- ELFF318** Verbouwing pand 'Het Vlot' aan de Heemraadssingel te Rotterdam. 1957-1958.
Opmetingstekeningen en ontwerptekeningen 1957-1958. Met tekeningenlijst.
- ELFF321** Verbouwing woonhuis aan de Schoonoordstraat 34 te [Rotterdam] voor dhr. J.C.W. Smal. 1957-1958.
Ontwerptekeningen en een werktekening 1957-1958. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567301** Sikkens Lak- en Vernisfabrieken, Sassenheim. 1959-1960.
- ELFF329t1** Schetsen voor werkplaats, garage en tribune; revisietekeningen; werktekeningen (1-25). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF329t2** Schetsen voor werkplaats, garage en tribune; revisietekeningen; werktekeningen (1-25). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)
- ELFF329t3** Werktekeningen 1959 (26-50). Calques en acuten. (zie ook t4)
- ELFF329t4** Werktekeningen 1959 (26-50). Calques en acuten. (zie ook t3)
- ELFF329t5** Werktekeningen 1959 (51-75). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t6)
- ELFF329t6** Werktekeningen 1959 (51-75). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t5)
- ELFF329t7** Werktekeningen, 1959 (76-100). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t8)
- ELFF329t8** Werktekeningen, 1959 (76-100). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t7)
- ELFF329t9** Werktekeningen, 1959-1960 (101-125). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.(zie ook t10)
- ELFF329t10** Werktekeningen, 1959-1960 (101-125). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.(zie ook t9)
- ELFF329t11** Werktekeningen, 1959 (126-150). Calques en een acut. Met tekeningenlijst. (zie ook t12)

-
- ELFF329t12** Werktekeningen, 1959 (126-150). Calques en een acuat. Met tekeningenlijst. (zie ook t11)
- ELFF329t13** Werktekeningen, 1959 (151-175). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t14)
- ELFF329t14** Werktekeningen, 1959 (151-175). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t13)
- ELFF329t15** Werktekeningen, 1959-1960 (176-211). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t16)
- ELFF329t16** Werktekeningen, 1959-1960 (176-211). Calques. Met tekeningenlijst. (zie ook t15)
- ELFF.110567302**
Bungalow voor dhr. Cornelis Elffers te Capelle a/d IJssel (eigen huis).
1959.
- ELFF334t1** Werktekeningen 1959 (1-30). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF334t2** Werktekeningen 1959 (31-65). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF338** Plan voor kantoorgebouw t.b.v. de NV Slavenburg en Huyser CS aan de Vollenhovenstraat 14-16 te Rotterdam.
1959. 1 calque
Tekening bestaande paalfundering, 1959.
- ELFF.110567304**
Uitbreiding fabriek fa. Hamel aan de Oostzeedijk te Rotterdam.
Schetsvoorstel en plan.
1959-1964.
- ELFF341t1** Ontwerptekeningen 1959. Calques.
- ELFF341t2** Opnametekening en werktekeningen 1961-1964. Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF342** Reisbureau van fsi & Co, Heerengracht, Amsterdam.
1959.
Ontwerptekeningen en werktekeningen 1959 (1-21), calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF345** Uitbreiding tweede etage kantoorgebouw "Synthese" Katwijk.
1960.
Werktekeningen 1960 (1-21). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF.110567307**

-
- Kantoorgebouw Key en Kramer Asphalt Ruberoid NV Maassluis.
1960-1964.
- ELFF346t1** Werktekeningen, 1960-1964 (1-27). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t2)
- ELFF346t2** Werktekeningen, 1960-1964 (1-27). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t1)
- ELFF346t3** Werktekeningen, 1960-1961 (28-51). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF346t4** Werktekeningen, 1960 (52-74). Calques en acuten. Met tekeningenlijst.
- ELFF346t5** Werktekeningen, 1960-1961 (75-100). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF346t6** Werktekeningen, 1961 (101-127). Calques. Met tekeningenlijst.
- ELFF346t7** Werktekeningen, 1961-1962 (128-182). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t8)
- ELFF346t8** Werktekeningen, 1961-1962 (128-182). Calques en acuten. Met tekeningenlijst. (zie ook t7)
- ELFF350** Christelijke HBS Tuindorp-Oost te Utrecht.
1961-1963.
Bestektekeningen en ontwerptekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
- ELFF353** Uitbreiding asphaltfbariek Key en Kramer Asphalt Ruberoid NV.
Maassluis.
1960-1961.
ontwerp- en werktekeningen, 1960-1961 (1-32). Calques.
- ELFF355** Uitbreiding Christelijk Lyceum Gouda.
1960.
Ontwerptekeningen en werktekeningen 1960. Calques en acuten.
- ELFF.110567311**
Uitbreiding Groen van Prinsterer Lyceum te Vlaardingen.
1961-1963.
- ELFF356t1** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten. (gaat tm t9)
- ELFF356t2** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
- ELFF356t3** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en

acuten.

- ELFF356t4** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
- ELFF356t5** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
- ELFF356t6** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
- ELFF356t7** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
- ELFF356t8** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
- ELFF356t9** Ontwerptekeningen en werktekeningen. 1961-1963. Calques en acuten.
-
- ELFF358** Werkplaats met kantoor voor de firma Hartman en Zonen aan de Zomerhofstraat te Rotterdam.
1961.
Ontwerptekeningen en werktekeningen, 1961. Calques en acuten.
- ELFF361** Koch's Tabakshandel te Rotterdam. Uitbreiding kantoor.
1960
Werktekeningen, 1960 (1-6). Calques.
- ELFF457** Kerkgebouw voor de Nederlands Hervormde Gemeente (Hoflaankerk) te Rotterdam Kralingen. Verbouwing t.b.v. nieuw orgel. (EHK).
1965.
Werktekeningen. 1965. Calques.
- ELFF502** Slavenburgs Bank aan de Coolsingel te Rotterdam. Gevelramen.
1967. 1 calque.
Werktekening, 1967.
- ELFF620** Groen van Prinsterer Lyceum Vlaardingen, [uitbreiding].
1970.
Ontwerptekeningen. 1970. Calques en acuten.
- ELFF.110567317**
Streekschool Twente e.s.t. te Enschede (Elffers, Hoogeveen, Van der Kraan en partners).
1976.
NB 820t2 is een negatief sheet van een foto van een axonometrie van e.s.t. vestiging Almelo.

ELFF820t1 Terreinsituatie en terrein, 1976-1977. 1 acuat en 1 calque.

ELFF820t2 Negatief sheet van een foto van een axonometrie van e.s.t. vestiging Almelo

ELFF.110566444 BIJLAGEN**ELFF.110566556****I Inleiding op het NHM-dossier**

Bijlage I Inleiding op het NHM dossier

Een deel van het dossier van het NHM-gebouw aan de Blaak te Rotterdam is langs een apart traject verworven. Het dossier was oorspronkelijk beschreven in een aparte plaatsingslijst, voorzien van een eigen inleiding. Nadat het dossier is opgenomen in het archief Elffers, en beschreven in deze inventaris, is de plaatsingslijst vervallen. De inleiding bij de vervallen plaatsingslijst vindt u in deze bijlage.
NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ (ABN-AMRO BANK) AAN DE BLAAK 34
TE ROTTERDAM

ARCHITECTEN: CORNS. ELFFERS (1898-1987) EN A.A. VAN NIEUWENHUYZEN (1883-1959)

Tegelijk met de Amsterdamsche Bank-Incasso Bank en de Twentsche Bank verrees tussen 1945 en 1947 het filiaal van de Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. (NHM) aan de Blaak 34 te Rotterdam. Banken konden vanwege hun financiële positie direct na de oorlog met eventuele herbouwplannen beginnen.

De eenheid die de drie bankgebouwen aan de Blaak vormen, is opvallend en grotendeels het gevolg van de strenge richtlijnen die W.G. Witteveen en F.A. Eschauzier opstelden om hun beeld van de nieuw opgebouwde stad te bewerkstelligen. Witteveen was ontwerper van het toen vigerende wederopbouwplan en Eschauzier trad op als supervisor over de Blaak. De banken dragen nu alle drie de status van gemeentelijk monument. Door de bombardementen van mei 1940 was het vooroorlogse filiaal van de NHM aan de toen geheten Zuidblaak 72 veranderd in een ruïne. Dit filiaal uit 1917 was gerealiseerd naar ontwerp van de architect J. Verheul (1860-1948) in samenwerking met de architecten Van der Heijden en Van Nieuwenhuizen. Alleen de safe-deposit van deze bank bleef intact en de bank werd met enkele noodgrepen voor gebruik aangepast. Voor nieuwbouw ging de directie van de NHM echter resoluut aan de slag. Al in september werd toestemming verkregen op dezelfde plaats een bank te bouwen en twee maanden later lag bij Corns. Elffers en A.A. van Nieuwenhuizen de opdracht voor het realiseren van een ontwerp. Het plan was in februari 1942 klaar tot aanbesteding maar door de bezetters werd geen vergunning verleend voor de bouw. In juli 1942 volgde zelfs een door de bezetters ingestelde landelijke bouwstop. Toch besloot de NHM het bouw bureau te handhaven en gaf aan de architecten de opdracht het plan uit te werken en te detailleren. In totaal kwamen 1850 tekeningen gereed. De Dienst Wederopbouw Rotterdam (DIWERO) had overigens wel als eis gesteld dat een deel van het gebouw ter beschikking gesteld moest worden voor de gedupeerden van de oorlog. Als gevolg hiervan werd voor een ringvorm gekozen met een lighthof op de verdiepingen. De tweede verdieping en een gedeelte van de derde verdieping werden hiervoor ingericht. Bij de indeling werd er al rekening meegehouden dat deze vertrekken later bij de bank getrokken zouden worden. Bij de te verhuren ruimten werd vastgehouden aan een standaardmodule van 1,80 meter, de minimum maat van een bureau met zitplaats.

Na de oorlog begon de bouw direct. Op 24 september 1945 werd de eerste paal geslagen. Tijdens de bouw werden de werkzaamheden binnen de bank voortgezet. Eerst werd het deel links van de ruïne opgebouwd, daarna volgde het rechter gedeelte mét de nieuwe safe. Toen deze safe en een noodgebouw gereed waren, werd de oude bank verder gesloopt en het centrale gedeelte gerealiseerd.

De bank is opgebouwd in een traditionele en monumentale bouwstijl die ook de bankgebouwen van vóór de oorlog vaak kenmerkt. In de bank van de NHM zijn 678.722 geelbruine handvormstenen verwerkt: 539.800 normale gevelstenen en 138.922 profielstenen. De bakstenen gevelvlakken zijn gedecoreerd met siermetselwerk, natuursteen en sculpturen van Nederlandse kunstenaars.

Door Nel Klaassen, Hans Petri en Hank Hans zijn diverse beeldhouwwerken ontworpen. De hoofdingang geeft toegang tot een rijk vormgegeven interieur met veel marmer, met kunstwerken, betimmeringen en ornamenten.

VERANTWOORDING

Acquisitie en selectie

Bijna zestig jaar nadat Elffers en Van Nieuwenhuyzen hun ontwerp voor de bank maakten, werd in 1998-2000 het pand door architectenbureau Kraaijvanger Urbis grootschalig verbouwd. Op de zolder van de bank vond dit bureau het tekeningendossier dat bestond uit circa 1000 bladen in twee ladekasten (in totaal circa 15 laden). De tekeningen werden verplaatst naar het bureau van Kraaijvanger Urbis.

De eigenaar van de tekeningen, het huidige bureau Kruisheer Elffers Architecten, was vervolgens bereid deze verzameling tekeningen aan het NAI te schenken. In december 2000 werd een selectie van tekeningen in de collectie van het NAI opgenomen.

Vanwege de omvang van het dossier, dat na ompakking in portefeuilles circa 25 meter zou beslaan, konden niet alle tekeningen in de collectie worden opgenomen. Daarom is een selectievoorstel gemaakt. Wijnand Galema, werkzaam bij het Bureau Monumenten Rotterdam, is als deskundige aangeschreven op dit voorstel te reageren. Van hem kwam tevens de tip dat in het archief Bettenhaussen (NAi-code BETT) zich foto's bevinden van diverse details verwerkt in de bank. De firma F.J.C. Bettenhaussen & Zoon was een werkplaats voor smeedwerk te Rotterdam.

Geselecteerd zijn de plattegronden, geveltekeningen en doorsneden van het gebouw, tekeningen met gevelfragmenten, verzamelbladen betreffende kozijnen, natuursteen en gevelstenen, tekeningen m.b.t. het meubilair, ontwerpen van decoratieve en ongewone inrichtingselementen. Ook zijn enkele stukken m.b.t. de verwoeste bank uit 1917 geacquireerd.

Niet opgenomen zijn: installatietekeningen, constructietekeningen, diverse detailtekeningen.

In totaal bevindt het materiaal zich nu in 8 portefeuilles, 1 rollendoos, een platte doos en een archiefdoos.

ELFF.110566557

II Concordance nummering NHM-dossier - nummering NHM dossier in deze inventaris

Bijlage II Concordance nummering vervallen plaatsingslist NHM-dossier nummering NHM dossier in deze inventaris

nieuw oud

1.122d1 d1

1.122d2 d2

1.122d3 d3

1.122d4 d4

1.122d5 d5

1.122d6 d6

1.122d7 d7

1.122t25 t1

1.122t26 t2

1.122t27 t3

1.122t28 t4

1.122t29 t5

1.122t30 t6

1.122t31 t7

1.122t32 t8

1.122t33 t9

1.122t34 t10

1.122t35 t11

1.122t36 t12

1.122t37 t13

1.122t38 t14

1.122t39 t15

1.122t40 t16

1.122t41 t17

1.122t42 t18

1.122t43 t19

1.122t44 t20

1.122t45 t21

1.122t46 t22

1.122t47 t23

1.122t48 t24

1.122t49 t25

1.122t50 t26

1.122t51 t27

1.122t52 r1

ELFF.110566558

III Werkenlijst

Werkenlijst Cornelis Elffers

Deze lijst is samengesteld uit een oude BONAS-oeuvrelijst, aangevuld met werken uit de inventaris op het archief Elffers, voor zover deze nog niet in de BONAS-lijst voorkwamen.

* Stukken in het archief Elffers (code) ELFF

ZJ Middenstandswoningen, Statensingel, Rotterdam *

ZJ Verbouwing pand, Noordsingel 162, Rotterdam *

ZJ Vacantiegebouw *

ZJ Kleine flat in gebouw voor werkende vrouwen *

ZJ Schouwburg ('Theater Spree'), Stationsplein, Rotterdam *

ZJ Uitbreiding met een verdieping van een flatgebouw, Westzeedijk, Rotterdam *

ZJ Landhuisje, Amazoneweg, Wassenaar *

ZJ Dubbel woonhuis, Mevr. van Batelaan, Schielaan, Rotterdam *

ZJ Landhuisje, Charlois, Rotterdam *

ZJ Dependance hotel 'De Bilderberg' te Oosterbeek, voor de Prins Hendrik Stichting *

ZJ Wijkgebouw Nederlands Hervormde Gemeente, Kralingen-Rotterdam *

ZJ Christelijke Huishoud- en Industrieschool in combinatie met consultatiebureau Rotterdamse vereniging tot bescherming van zuigelingen, Boezemsingel-Goudsesingel, Rotterdam *

ZJ Panden, Roode Laan, Voorburg *

ZJ Indeling kantoor, NV Assurantiebedrijf, Wijnhaven 127, Rotterdam *

ZJ Herbouw herenhuis, Ouddorpweg, Rotterdam *

ZJ Garage met bovenwoningen voor M.J.C. Besselaar, Van der Sluysstraat, Rotterdam *

ZJ Interieur woonhuis, Wassenaar *

ZJ Riolering reinigingsinrichting. *

ZJ Slaapkamermeubelen voor eigen huis Elffers aan de Vijverlaan 70 te Rotterdam. *

ZJ Ontwerp voor een bank met een schenkblad en bijzettafel. *

- ZJ Ontwerp naambord/gevelbord 'Corns. Elffers Architect'. *
- ZJ Werkzaamheden landhuis 'Nooitgedacht' aan de Rotterdamsche Rijweg (Rotterdamsche Straatweg) 86 Overschie voor dhr. G. Elffers. *
- ZJ Machinekamer voor B & W Schweers. *
- ZJ Ontwerp voor een spreekstoel. *
- ZJ Ontwerp tuinameublement. *
- ZJ Ontwerp voor zitbank. *
- 1923 Fabrieksgebouw voor de firma Gebr. Smilde, Poostraat, Rotterdam
- 1923 Woonhuis Bergsingel, Rotterdam *
- 1924 Verbouw pand Dorpstraat 97, Rotterdam-Overschie *
- 1924, ca. Landhuis voor dhr. Koetshein, Rotterdamsche Rijweg, Rotterdam
- 1924, ca. Dubbel landhuis, Prof Bolkstraat, Rotterdam *
- 1925, ca. Landhuis met pensioengelegenheid voor dhr. Pottez, Smitshoekseweg, Rotterdam
- 1925, ca. Autogarage met bovengelegen woningen M.J.C. Besselaar. Van der Sluysstraat, Rotterdam *
- 1926 Verbouwing winkel, Nieuwe Binnenweg 303, Rotterdam
- 1926 Houtatelier voor dhr. E. Voorhoeve, Panoramaweg, Groesbeek *
- 1927 Landhuis, Marlotlaan 25, Den Haag
- 1927, ca. Dubbel landhuis voor dhr. Hartman, Rotterdamse Rijweg, Rotterdam *
- 1927 Wasserij met woonhuis, Zestienhovenschekade, Rotterdam *
- 1927, ca. Landhuis, Bovoylaan, Den Haag
- 1928 Dubbel woonhuis voor de heren A. Touw en S. Verhave, Plasoord, Rotterdam *
- 1928 Woonhuis, Van Offenberglaan, Den Haag *
- 1928 Verbouwing villa dhr. De Jong, Heuvelweg, Bloemendaal *
- 1928, ca. Woonhuis, Smitshoekseweg, Rotterdam
- 1928 Koninklijke Rotterdamse Lloyds, gebouw 'Insulinde', Korte Vijverberg, Den Haag *
- 1929 Grafsteen Hendrik de Vries en Emily Wagmer *
- 1929, ca. Verbouwing woonhuis tot winkelhuis, Rembrandtstraat 64, Rotterdam
- 1929 Fabriekgebouw Schop's Vleeschwarenfabriek, Van Helmontstraat,

- Rotterdam *
- 1929-1936 Werkzaamheden voor Ruys en Co, 1e van de Kunstraat, Den Haag *
- 1930 Dubbel woonhuis voor dhr. Van Rossen, Rotterdamse Rijweg, Rotterdam *
- 1931, ca. Landhuisje, Beekbergen
- 1932, ca. Verbouwing bedrijfspand voor de firma Gebr. Brand, grossiers in Vleesch en Spek, Boezemstraat 105-107, Rotterdam *
- 1932, ca. Woonhuis, Smithweg, Rotterdam *
- 1932-1933 Farbiëk Gillet, Admiraliteitskade 9, Rotterdam *
- 1932-1933 Kindertehuis, Van Speijkstraat 149, Rotterdam *
- 1932-1936 Werkzaamheden pand en winkelpand, Warmoezierstraat 59, Rotterdam *
- 1933 Verbouwing pand en uitbreiding autogarage Ruys en Co, Scheepmakerstraat, Amsterdam *
- 1933-1936, ca. Ziekenhuis Bethesda, diverse plannen en werkzaamheden, Oostmaaslaan, Rotterdam *
- 1934 Verbouwing Drukkerij de V., Zaagmolendrift 11/3036 JV/Rotterdam
- 1934 School voor lager onderwijs, Hervormde Gemeente Rotterdam *
- 1934 Dubbel woonhuis, Parkweg – Prins Albertlaan, Voorburg
- 1934 Werkzaamheden landhuizen Van der Laar, Smitshoekscheweg, Rotterdam *
- 1935-1937 'Prins Hendrik Stichting', tehuis voor behoeftige oude zeelieden, Voorstraat – Prins Hendrikstraat – Stationstraat, Egmond aan Zee. Besloten prijsvraag. *
- 1935 Verbouwing winkelpand, 1e Middellandstraat, Rotterdam *
- 1935 Tuinhuis, Wassenaar *
- 1936 Kantoor en magazijn Wolf en Dunlop, Oppert, Rotterdam *
- 1936 Woonhuis G. Elffers, Rotterdamse Rijweg, Rotterdam *
- 1936 Verbouwing pand, Reisbureau Lisonne-Lindeman, Arnhem *
- 1936 Woningblok, Boerhavelaan, Schiedam *
- 1937 Dubbel woonhuis, Twintighoevenweg, Dordrecht *
- 1937 Reisbureau, Lisonne-Lindeman, Leidsestraat 5, Amsterdam *
- 1937 Fabriek, Zaandam *
- 1937 Werkzaamheden pand, Provenierssingel 30/, Rotterdam *

-
- 1937 Glas in lood ramen Prinsengracht 923 te Amsterdam. *
- 1937 Zuiderkerk. Inrichtingsvoorstel voorplein. *
- 1937-1938, ca. Woonhuis Prinses Marielaan, Wassenaar *
- 1937-1938 Verbouwing pand reisbureau Lisonne-Lindeman Laan van Meerdervoort – Beeklaan, Den Haag *
- 1938 Landhuis Bysterland voor Th.J. van Rossum, Koudeburgerweg, Hoenderloo *
- 1938 Fabriekcomplex Sikkens' Lakfabrieken, Rijksstraatweg, Sassenheim *
- 1938 Schetsplan voor de verbouwing van een pand aan de E. Buitensingel 69 te Arnhem. *
- 1938-1939 Winkelpand Forty Four, Groenmarkt 25, Den Haag *
- 1938-1949 Fabriek met woningen (1938-1939) en uitbreidingen (1941-1949), fa. Hamel, Oostzeedijk, Rotterdam *
- 1939 Raadhuis Maasluis. Meervoudige ontwerpopdracht. *
- 1939 Verbouwing pand NRC en Nijgh en Van Ditmar, NZ Voorburgwal 113, Amsterdam *
- 1939 Reconstructie pand, Oosterstraat 41, Groningen *
- 1939 Verbouwing pand, Prins Hendriklaan, Amsterdam *
- 1939 Manegecomplex (schetsontwerp), Velp *
- 1939 Kiosk (schetsplan), Vereniging voor Vreemdelingenverkeer (VVV), Hofplein Rotterdam. *
- 1939 Wijziging panden (schetsplan), Gedempte Binnenrotte 42-44, Rotterdam *
- 1939 Schetsplan voor de verbouwing van Boarding-house te Dordrecht. *
- 1939 Betonkoekoek woonhuis Schiebroek. *
- 1940 Modemagazijn Dijckhoff, Nieuwe Binnenweg 26, Rotterdam *
- 1940 Verbouwing winkelpand, Hofdijk 45, Rotterdam *
- 1940 Verbouw loods, Piekstraat 75, Rotterdam *
- 1940 Verbouw Maison Pöckel, Hoogstraat 251, Rotterdam *
- 1940 Verbouwing pand, Gerrit van de Lindenstraat 251, Rotterdam *
- 1940-1941 Noodwinkels Rotterdam voor de Gemeente Technische Dienst Rotterdam *
- 1940-1941 Werkzaamheden winkelpand Forty Four, Nieuwe Binnenweg 165, Rotterdam *
- 1940-1941 Looyerhofje, Nieuwe Looierstraat, Amsterdam *

- 1940-1941 Herstelplan. Werkzaamheden Admiraliteitskade 9 te Rotterdam. *
- 1940-1942 Woningen en een winkelhuis, Voorstraat, Egmond aan Zee *
- 1940-1946 Werkzaamheden Motorenfabriek 'Deutz', Doklaan, Rotterdam *
- 1941 Ontwerp voor een wooncomplex, Struitenweg-Verboomstraat-Nieuwenhoornstraat, Rotterdam (niet uitgevoerd).
- 1941 Verbouwing pand Groenedijk 28, Dordrecht *
- 1941 Werkzaamheden Landhuis, Mecklenburglaan 1, Wassenaar *
- 1941-1943 Werkzaamheden fabriek Gillet, Admiraliteitskade 7, Rotterdam *
- 1941-1944 Fabrieksgebouwen NV M. de Heer's Fabrieken, Rotterdam *
- 1941-1945 Ambtswoning voor de Rotterdamse Tramweg Maatschappij (RTM), Maaskade WZ 154, Rotterdam *
- 1941-1946 Woonhuis dhr. Gillet, 's-Gravenweg 145, Rotterdam *
- 1941-1946 Verbouwing herenhuis (eigen woning) Cornelis Elffers, Vijverlaan 70, Rotterdam *
- 1941-1946 Centrale Werkplaatsen, Rotterdamse Tramweg Maatschappij (RTM), Rosestraat, Rotterdam *
- 1941-[1946] Stationsgebouw, Rotterdamse Tramweg Maatschappij, Hoogvliet *
- 1941-1949 Nationale Levensverzekeringsbank, Schiekade 130, Rotterdam
- 1942, ca. Kantoorpand firma W.A.M. Daniëls, Zuidblaak - Wijnstraat, Rotterdam *
- 1942 Werkzaamheden Landhuis Musschennest te Putten. Open haard, buitenhuisje. *
- 1942-1946 Kantoor- en magazijnpand firma Havelaar en Bos, Wijnhaven - Wijnbrugstraat, 3011, Rotterdam *
- 1943 Gemeentelijk gasbedrijf te Leidschendam. *
- 1943-1945 3 pakhuizen en een kantoor, Tabakshandel Koch-Scheltema NV, Wijnhaven 63-67, Rotterdam *
- 1944 Werkzaamheden landhuis, Voorburg *
- 1945, ca. Fabriek en kantoren Van Klaveren, Rotterdam *
- 1945-1949 Bankgebouw, Nederlandse Handel Maatschappij (NHM), Blaak 34, Rotterdam. C. Elffers, en A.A. van Nieuwenhuijzen. *
- 1946, ca. Gedenkteken Rotterdam, Parkkade, Rotterdam
- 1946 Moederhuis / noodgebouw Leger des Heils, Leger des Heils, Oostmaaslaan, Rotterdam *

-
- 1946 Zaal voor het Leger des Heils Rotterdam-Centrum *
- 1946-1948 Reconstructie pand Leger des Heils, Hartmansstraat 50, Rotterdam *
- 1947 Bijeenkomstzaal Leger des Heils, Valthermond, Borger *
- 1947 Grafsteen Willem August Hamel *
- 1947, ca. Bedrijfspannd NV Verma, Utrecht *
- 1947, ca. Bedrijfspannd Nijgh & Van Ditmar NV Boek- en Handelsdrukkerij en Clichéfabriek, Rotterdam *
- 1947 166 woningen en 10 winkels, Dordtschelaan - Cillershoekstraat - Mijnsheerenlaan, Rotterdam
- 1947, ca. Bedrijfspannd Schop's Vleeschwaren, Scherpenzeel *
- 1947 Hotel Restaurant Regina aan het Binnenhof 22 te Den Haag. *
- 1947-1948 Verbouw fabriek 'Maashaven' voor Bakkerijen J. Jansse, Herman Costerstraat, Rotterdam *
- 1948 Woonhuis Mevrouw W.A. Hamel, Lambertweg 24, Rotterdam *
- 1948 Woning voor Key en Kramer, Adriaan van Heelstraat 19, Maassluis *
- 1948, ca. Verbouwing pand reisbureau Lisonne-Lindeman, Jodenstraat-Muntstraat, Maastricht *
- 1948, ca. Verbouwing pand reisbureau Lisonne-Lindeman, Rotterdam *
- 1948, ca. Verbouwing pand reisbureau Lisonne-Lindeman, Groenmarkt, Den Haag *
- 1948, ca. Verbouwing pand reisbureau Lisonne-Lindeman, Oude Kerkhof - Annastraat, Utrecht *
- 1948, ca. Verbouwing winkelpand voor Forty Four, Witte de Withstraat 57, Rotterdam *
- 1948-1950 Congresgebouw Leger des Heils, Willem Boothlaan 6-10, Rotterdam *
- 1949, ca. Verbouwing kantoor Hamel, Oostzeedijk 110, Rotterdam *
- 1949, ca. Fabriek L. Nieuwburg & Zn., Rotterdam
- 1949, ca. Congresgebouw Leger des Heils, Rotterdam (noord) *
- 1949, ca. Nachtsiel en conciërgewoning Leger des Heils Gedempte Bierkade, Rotterdam
- 1949, ca. Hotel Elim en Metropool voor Leger des Heils, Rotterdam
- 1949 Kantoor en schaftlokaal fa. W.A. Hamel Oostzeedijk 10a, Rotterdam *
- 1949 Restauratie garage Key en Kramer Maassluis *

-
- 1949, ca. Machinistenschool, Willem Buytewechstraat, Rotterdam *
- 1949-1951 Winkel Blikman en Sartorius, Witte de Withstraat 16, Rotterdam *
- 1949-1951 Kerkgebouw Vrije Evangelische Gemeente Jan van Loonslaan 6-12, Rotterdam *
- 1950, ca. Winkelpand NV Bakkerijen J. Jansse, Mariniersweg, Rotterdam
- 1950 Winkelpand NV Bakkerijen J. Jansse, Schoterbosstraat, Rotterdam *
- 1950, ca. Winkel, verbouw pand NV Bakkerijen J. Jansse, Van Somerenweg, Rotterdam *
- 1950 Christelijke School [verbouwing], 's-Gravenweg 29, Rotterdam *
- 1950 Winkelpand NV Bakkerijen J. Jansse, Groene Hilledijk 172, Rotterdam *
- 1950-1951 Algemeen verkooplokaal 'Emporium', NV Handelsmaatschappij tot Exploitatie van het Algemeen Verkoopkanaal Kipstraat 27/3011 RS/Rotterdam *
- 1950-1952 Verbouwing winkelpand voor Forty Four, Leidsestraat 7, Amsterdam *
- 1951, ca. Winkelpand NV Bakkerijen J. Jansse, Volmarijnstraat/3021/Rotterdam *
- 1951, ca. Kantoorgebouw, nieuwbouw en verbouw, Key & Kramer, Maassluis *
- 1951, ca. Woonhuizen voor Key & Kramer, Maassluis *
- 1951, ca. Industriegebouw Key en Kramer, Maassluis *
- 1951 Herinrichting woonhuis W. Jansse, Randweg 58, Rotterdam *
- 1951 Werkzaamheden Oosterkapel, Nederlands Hervormde Gemeente Kralingen, Ringvaartweg 123, Rotterdam *
- 1951 Opslagplaatsen en kantoorgebouw IJzerhandel Sideron, Quarantaineweg, Rotterdam *
- 1951-1952 Fabrieksgebouw Machinale Glasfabriek 'De Maas' Maassluis *
- 1952 82 woningen voor MAK's aannemingsbedrijf, Dorpsweg, Rotterdam *
- 1952, ca. Tekenkamer Ir. A. Aronsohn, Rotterdam
- 1952, ca. Verbouwing chocoladefabriek Engelbracht, Polderstraat 10, Rotterdam *
- 1952, ca. Kantoor fa. Hamel, Oostzeedijk 104, Rotterdam *
- 1952, ca. Kantoor Cliever
- 1952, ca. Inrichting Groothandelsgebouw voor P. Proost & Zn., Weena, Rotterdam
- 1952, ca. Gebouw Leger des Heils, Violierstraat, Rotterdam
- 1952, ca. Woonhuis mej. C.M.A. van Aalst, Edescheweg, Bennekom *

-
- 1952 Textielvakschool, Hengelosestraatweg, Enschede *
- 1952, ca. Fibbe, Kruiskade, Rotterdam
- 1952, ca. Verbouwing winkel J. Looyen, Feracolijslaan, Maassluis *
- 1952, ca. Woonhuizen voor fa. Hamel, Oostzeedijk, Rotterdam *
- 1952, ca. Winkel NV Bakkerijen J. Jansse, Oranjeboomstraat, Rotterdam *
- 1952, ca. Gedenkteken Nederlandse Handel Maatschappij (NHM), Amsterdam
- 1952, ca. Verbouwing pand (showroom, kantoor en werkplaats), firma Daniëls, Westersingel 33, Rotterdam *
- 1952 Showroom Ford A.I.R., Nieuwe Binnenweg 34, Rotterdam *
- 1952 Witteveen Vereniging, Ermelo
- 1952-1953 Machinefabriek met kantoor en magazijnen voor Gebr. van de Veen, Schiestraat 28, Rotterdam *
- 1952-1953 Transformatorgebouwtje voor Schop's Vleeswarenfabriek, Rotterdam *
- 1952-1953 Fabrieksgebouw Kunstharsfabriek 'Synthese' Katwijk *
- 1952-1954 Internaat 'Nieuw Ruimzicht' voor de Vereniging 'Hervormd Opleidingscentrum' / Christelijke Philantropische Inrichtingen, Landgoed 'Heidepark', Driebergerstraatweg, Doorn *
- 1952-1955 Fabriekgebouw Imperial Chemical Industries, Wijnhaven 107, Rotterdam *
- 1953 Fabriek NV Bakkerijen J. Jansse, Oranjeboomstraat, Rotterdam
- 1953 Uitbreiding fabriek (schetsplan) fa. W.A. Hamel, Oostzeedijk, Rotterdam *
- 1953 Kantoorvleugel Sikkens Lakfabrieken Sassenheim, Rijkstraatweg, Sassenheim *
- 1953, ca. Centrale vestiging Ford Automobielfabriek, Rotterdam *
- 1953, ca. Winkel NV Bakkerijen J. Jansse, Stadhoudersweg, Rotterdam *
- 1953 Expeditieruimte voor S. van Buren, Jonker Fransstraat 37, Rotterdam *
- 1953 Restauratie Nederlands Hervormde Kerk, Hoflaan, Rotterdam-Kralingen *
- 1953 Magazijnpand met kantoor, dienstwoning en garage met overdekte opslagruimte, Wijnbrugstraat - Bierstraat/3011 XA/Rotterdam
- 1953 Bedrijfspan, Hoogstraat, Rotterdam
- 1953 Woongebouw Nationale Handelsbank, Teilingerstraat, Rotterdam
- 1953 First Church of Christ Science, A. Bickerweg 1B, Den Haag *

- 1953, ca. Centrale bakkerij NV Bakkerijen J. Jansse, Mariniersweg, Rotterdam
- 1953, ca. Woonhuis voor de Nederlandse Handel Maatschappij (NHM), Kralingse Plaslaan 7, Rotterdam C. Elffers, en A.A. van Nieuwenhuijzen. *
- 1953, ca. Nederlands Hervormde Gemeente Capelle
1953. ca. Woonhuis J.G. Mak, Van Ballegooyensingel 74, Rotterdam *
- 1953 Woonhuis A. Mak, Burgemeester Lefèvre de Montignylaan 54 Rotterdam *
- 1953, ca. Verbouwing/herinrichting hotel Hoek Koningin Wilhelminaboulevard 13, Noordwijk aan Zee *
- 1953 Slaapkamerkast voor dhr. Elffers. *
- 1953-1954 Winkel CV Kledingmagazijn Dijckhoff en Zoon, Hoogstraat, Rotterdam *
- 1953-1954 Landhuis dhr. Gleichman, 's-Gravenweg, Rotterdam *
- 1953-1954 Tehuis voor oude van dagen 'Huizen Grooteboom van Os' voor de Stichting van burgerwoningen voor on- en minvermogende lidmaten van de Neder-Duits Hervormde Gemeente, Van Goghlaan - Weissenbruchlaan, Rotterdam *
- 1954, ca. Clubhuis voor meisjes, Van Speijkstraat 153, Den Haag *
- 1954, ca. Magazijnpand voor NV AFG Avis, Rotterdam *
- 1954, ca. Werkzaamheden winkel Forty Four, Leidsestraat 7, Amsterdam *
- 1954-1956 Groen van Prinsterer Lyceum voor Bestuur Vereniging voor Christelijk Middelbaar en Hoger Onderwijs te Vlaardingen, Rotterdamseweg, Vlaardingen *
- 1954-1956 1e uitbreiding Textielvakschool Enschede. 1954-1956. *
- 1954-1956 Schop's Vleeswarenfabriek te Rotterdam. 1954-1956. *
- 1954-1964 Uitbreiding fabrieksgebouwen Key en Kramer, Maassluis *
- 1955 Flatgebouw voor de Maatschappij van Volkswoningen, Rotterdam
- 1955 Winkelpand Greve & Co, Hoogstraat, Rotterdam *
- 1955, ca. Fabriek Imperial Chemical Industries, Rozenburg *
- 1955, ca. Bedrijfspannd Marathon Staal NV, Delftsestraat, Rotterdam
- 1955 Ruteck's lunchroom, Raadhuisplein - Lijnbaan, Rotterdam *
- 1955 Kantoorgebouw 'Het graanhuis' voor Imperial Chemical Industries (ICI). Posthoornstraat 29, Rotterdam *
- 1955 Woonhuis dhr. L. Wijler, Prinses Beatrixplantsoen, Rotterdam *
- 1955-1956 Uitbreiding bedrijfsgebouwen Sikkens Lak- en Vernisfabrieken Rijksstraatweg, Sassenheim *

-
- 1955-1956 Kantoorpand en showroom Fordfabriek voor NV Nederlandsche Ford Automobielfabriek, Hembrugstraat, Amsterdam *
- 1955-1957 Kantine NV Boele's Scheepswerven en Machinefabriek Bolnes *
- 1955-1957 Slavenburg's Bank, Coolsingel 63, Rotterdam *
- 1955-1958 Uitbreiding Textielvakschool Enschede. I.s.m. G. Beltman. *
- 1955-1962 Inrichting kantoor, Meent 93, Rotterdam *
- 1956, ca. Verbouwing magazijn voor de fa. Hamel, Oostzeedijk 106-110, Rotterdam *
- 1956, ca. Landhuis Mr. van de Hoeven, Zundert *
- 1956, ca. Landhuis Ds. de Waard, Landgoed 'Beukbergen', Amersfoortsestraatweg, Huis ter Heide *
- 1956, ca. Bungalow dhr. Glazenaar
- 1957 Inrichting garage voor de fa. Hamel Bosland. *
- 1957-1959 Kantoorgebouw Dagbladen 'De Rotterdammer' en 'Trouw', Witte de Withstraat 25, Rotterdam *
- 1956 Verbouw en inrichting pand Heemraadssingel 299, Rotterdam *
- 1956 Uitbreiding bedrijfsgebouwen Key en Kramer, Maassluis *
- 1956 Ketelhuis, beitsinrichting, pompenkamer, brandweerloods, rijwielberging Key en Kramer, Maassluis *
- 1956-1957 Verbouwing kledingmagazijn Dijckhoff, Den Haag *
- 1956-1959 Wijkgebouw Groene Kruis, Gorinchem *
- 1957 Verbouwing pand 'Het Vlot', Heemraadssingel, Rotterdam *
- 1957 Kantoorgebouw Nationale Levensverzekeringsbank, Enschede *
- 1957 Hervormd bejaardenhuis 'Avondrust', Strijen *
- 1957 Bedrijfsgebouw: afdak tussen gebouw C en voormalige viskelder. Key en Kramer, Maassluis *
- 1957 Inrichtingsplan speelzaal European Bridge League, Wenen/Oostenrijk *
- 1958 Conciërgewoning Textielvakschool Enschede *
- 1958-1959 Christelijke Nassau HBS voor de Vereniging voor Middelbaar en Voorbereidend Hoger Onderwijs voor West-Brabant, De La Reyweg, Breda *
- 1958-1959 Verbouwing modemagazijn Dijckhoff, Utrecht *
- 1958-1960 Christelijk Lyceum Voorburg voor het Bestuur van de Vereniging voor Christelijk Middelbaar en Voorbereidend Hoger Onderwijs voor Voorburg en

Omstreken, Jac. van der Eyndestraat, Voorburg *

1959 Woonhuis (eigen woning), Cornelis Elffers, 's-Gravenpark 3. Capelle aan den IJssel *

1959 Kapel landgoed Beukbergen voor de Stichting tot Steun aan de Protestantse Geestelijke Verzorging van de Nederlandse Strijdkrachten, Amersfoortsestraatweg, Huis ter Heide *

1959, ca. Tehuis voor Ouden van Dagen, Pernis *

1959, ca. Raadhuis, Haren

1959, ca. Kleuterschool Boels, Ridderkerk

1959 Fabrieksgebouw Schop's Vleeswaren en Conservenfabriek, Harderwijk *

1959-1960 Uitbreiding bedrijfsgebouwen Sikkens Lak- en Vernisfabrieken, Rijksstraatweg, Sassenheim *

1959-1961 Christelijk Lyceum voor het Bestuur van de vereniging voor Christelijk Middelbaar Onderwijs voor Gouda en omstreken, Heemskerkstraat, Gouda *

1959-1962 Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GGD), P.C. Hooftlaan, Eindhoven. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *

1959-1964 Uitbreiding fabriek fa. Hamel, Oostzeedijk, Rotterdam *

1960 Vries Robbé, Gorinchem

1960, ca. Rusthuis Heemraadssingel, Rotterdam

1960, ca. dhr. de Boom, Rotterdam

1960 Uitbreiding tweede etage kantoorgebouw 'Synthese', Katwijk *

1960 Uitbreiding kantoor Koch's Tabakshandel, Rotterdam *

1960, ca. Bungalow J.F. Elffers

1960, ca. Inrichting kantoor dhr. Brevet

1960, ca. Ruteck's Lunchroom, Korte Brugstraat 13, Breda *

1960, ca. Noodschool, Gouda

1960, ca. Ruteck's Lunchroom Nieuwedijk, Amsterdam *

1960-1961 Uitbreiding bedrijfsgebouwen Key en Kramer, Maassluis *

1960-1962 Kerkgebouw voor de Kerkvoogdij van de Nederlands Hervormde Kerk voor de Noordoostpolder, Fazantdrift, Tollebeek *

1960-1964 Kantoorgebouw Key en Kramer, Maassluis *

1960-1965 Reformatorisch College Blaucapel voor de Vereniging voor Christelijk Middelbaar en Voorbereidend Hoger Onderwijs te Utrecht, Winkellaan, Utrecht.

Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1960-1967 Gereformeerd lyceum voor de Vereniging tot Oprichting en Instandhouding van Scholen voor Gereformeerd Hoger en Middelbaar Onderwijs in Groningen, Henriette Roland Holstraat, Groningen. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1961 Werkplaats met kantoor voor de firma Hartman en Zonen, Zomerhofstraat, Rotterdam *

1961, ca. Gemeentelijk Bejaardencentrum voor de Gemeente Bergen op Zoom, Bergen op Zoom

1961, ca. Ruteck's Lunchroom, Arnhem

1961, ca. Inrichting theater 'Rotterdam' Holland Amerika Lijn (HAL). Rotterdam *

1961, ca. Gereformeerde Kerk, Delft

1961, ca. Inrichting winkelpand Dagblad 'De Rotterdammer', Rotterdam *

1961, ca. Landhuis dhr. Both

1961. ca. Schoenwinkel Manfield, Rotterdam *

1961, ca. Vacantiehuis, Heemstede

1961, ca. Woonhuis voor dhr. D.A. Kramer, Plaswijcklaan 47, Rotterdam *

1961-1963 Uitbreiding Groen van Prinsterer Lyceum, Vlaardingen *

1961-1963 Christelijke HBS Tuindorp-Oost Utrecht. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *

1962 Grafsteen Susanna Elizabeth Hartman (mevrouw Elffers-Hartman) *

1962, ca. Vitrine Klein Handel-maatschappij, Hoogstraat, Rotterdam

1962, ca. Ruteck's Lunchroom, Haarlem

1962, ca. Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GG en GD), Tilburg. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1962, ca. Bungalow dhr. H.A. Dicke

1962, ca. Verbouwing woonhuis dhr. Elffers, Heemstede *

1962, ca. Apotheek, Enschede

1962, ca. Fabriek van furnituren, Oosterhout. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1962, ca. Verbouwing woonhuis dhr. J.C.W. Smal, Schoonoordstraat, Rotterdam *

1962, ca. Kerkgebouw voor de Vereniging Vrijzinnige Hervormden, Hoek van Holland. Prijsvraag. *

1962, ca. Trafogebouwtje, Breda.

- 1962 Inrichting huiskapel, Heerde.
- 1962, ca. Verbouwing pui. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1962, ca. Kantoor Slavenburg en Huyser, Vollenhovenstraat 14-16, Rotterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *
- 1962, ca. Verbouwing hotel Carelshaven. Hotel Carelshaven, Delden
- 1962, ca. Reisbureau Van Oppen & Co, Herengracht, Amsterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *
- 1962, ca. Verbouwing flat dhr. Abrahams, Kijkduin. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1962, ca. Fabriek Sicova. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1963, ca. Preekstoel voor en renovatie van de Hoflandkerk, Oudedijk 2, Rotterdam
- 1963-1966 Christelijke huishoud- en industrieschool voor de Vereniging Christelijke Nijverheidsscholen, Pinasplein 4, Rotterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *
- 1964-1966 Jan van Nassau Kweekschool, Verlengde Kardinaal De Jonghweg, Utrecht. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1965, ca. Winkelinrichting Dijckhoff, Den Haag. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1965, ca. Verbouwing lyceum Leiden. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1965 Verbouwing kerkgebouw (Hoflaankerk) t.b.v. een nieuw orgel voor de Nederlands Hervormde Gemeente, Hoflaan, Rotterdam *
- 1965-1967 Reformatorisch College Blaise Pascal, Pascalstraat, Zaandam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1967, ca. Nieuwbouw Schop, Amsterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1967, ca. Nieuwbouw Gloe, Bierstraat – Scheepmakershaven, Rotterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1967, ca. 8 herenhuizen, Tuindorp-Oost, Utrecht. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan..
- 1967, ca. Scheepsbouw bureaus, Hoge Nieuwstraat 14, Den Haag. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.
- 1967 Gevelramen bankgebouw Slavenburgs Bank, Coolsingel 63, Rotterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *
- 1967-1969 Wijkgebouw 'Voorburgse Kruisgebouwen', Voorburgse

Gezondheidszorg, Willem de Bijelaan, Voorburg. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1968, ca. Scheepsbouwbelangen, Lange Voorhout 13, Den Haag. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1968, ca. Gereformeerde Kerk, Voorburg. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1968, ca. Studenten sociëteit Asker, Rotterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1969 Nieuwbouw bankgebouw Slavenburg, Amsterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1969 Woonhuis dhr. F. Diemer, Leiden. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *

1969, ca. ULO en LO school, Rijswijk. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1969, ca. Bankgebouw Algemene Bank Nederland (ABN), Krimpen aan den IJssel. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1969, ca. 15 woningen, Oude Raadhuislaan, Rotterdam. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1969, ca. 4 bungalows, Oegstgeest. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan.

1970 Uitbreiding Groen van Prinsterer Lycyem, Vlaardingen. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *

1973, ca. Woonhuis Cornelis Elffers (eigen huis), Vijverlaan 12, Epe.

1976 Streekschool e.s.t. Enschede. Architectenbureau Elffers, Hoogeveen en Van der Kraan. *

Binnen het NAI: In het archief Bettenhausen (code BETT) bevinden zich fotos van diverse details van het bankgebouw van de Nederlandsche Handel-Maatschappij. De firma F.J.C. Bettenhausen & Zoon was een werkplaats voor smeedwerk in Rotterdam. Buiten het NAI: Het Gemeentearchief van Rotterdam heeft archiefmateriaal m.b.t. het supervisorschap van C. Elffers voor het Adviesbureau Stadsplan Rotterdam (archieftitel ASRO), en m.b.t. zijn ontwerp in 1961-62 van de Nieuwe Economische Hogeschool, de latere Erasmusuniversiteit, in Rotterdam (archieftitel NEH). In de collectie van het NAI bevinden zich in de verzameling Rijksmuseum, verbouwing 1959-1964 tekeningen van C. Elffers en Th. Wijnalda voor de aula en tekeningen van C. Elffers en F. Muller voor diverse zalen en ruimten, onder inv.nr. RIJK a3.

In de loop der jaren zijn een aantal belangrijke bureaus gefuseerd. In 1991 gingen Elffers Partners en Kruisheer Hallink Arends samen tot Kruisheer Elffers en in 2001 werd DSBV hierin opgenomen. Hierdoor is er een lange historische lijn van namen van belangrijke architecten samengekomen in één bureau (onder meer A. van der Steur, G. Drexhage, A. Bodon, B.J.K. Cramer, J.E. Kruisheer). Het proces is na te lezen in de brochure Geschiedenis van drie Rotterdamse architectenpraktijken: een beeldverslag (Gerard Frishert, 2002). Bij het NAI bevinden zich onder meer de archieven van A. Bodon en van DSBV.

De huidige rechtsopvolger, Van den Berg Groep, heeft een centraal archief in IJsselmuiden. Hier bevindt zich naar alle waarschijnlijkheid weinig historisch materiaal m.b.t. leven en werk

van Kruisheer en Elffers.

Een ander prijsvraagontwerp voor de Sikkens fabrieken in Sassemheim, van de hand van J.C van Epen, bevindt zich in de collectie van het NAI, onder inv.nr.. EPEN t327.

45899; Amsterdamsche Bank-Incasso Bank, Rotterdam

45900; Twentsche Bank, Rotterdam

45901; Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V., Rotterdam

Bijlagen

ELFF_inv.pdf

Inventaris op het archief Cornelis Elffers (1898-1987), 1923-1977. (Nederlands Architectuurinstituut, Frans Neggers, 2008).